Budget 2017

med flerårsplan 2018–2019

trosa KOMMUN

www.trosa.se/budget

FASTLAGD KURS FÖR TROSA KOMMUN

Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, § 71
Dnr 1991/00085
***Fastlagd kurs för Trosa kommun* - TFS 12.**

- Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:
  - Medborgarnas behov och önskemål
  - Valfrihet
  - Flexibilitet
  - Kvalitet och god service
  - Enkelhet och kostnadseffektivitet
  - Samarbete mellan servicegivare och nyttjare

- Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning / samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.

- Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetssättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.

- Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå - långt driven delegation skall tillämpas.

- Verksamheten ska bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.

- Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje orts särprägel skall tillvaratas.

- Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.

- Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.

- Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.

- Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra idéella organisationer.

- För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.

- Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING Sida

Fastlagd kurs för Trosa kommun

Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2015-2018 1

Omvärldsanalys och ekonomisk översikt 8

Kommunfullmäktiges övergripande mål 18

Resultatbudget 19
Investeringsbudget 20
Balansbudget 23
Driftbudget 24

Nämnderna

Kommunstyrelse/Politisk ledning och kommunkontor 25
Kommunstyrelse/Ekoutskottet 29

Samhällsbyggnadsnämnden 31

Humanistiska nämnden/Barnomsorg och utbildning 35

Humanistiska nämnden/Individ- och familjeomsorg 39

Kultur- & fritidsnämnden 42

Vård- och omsorgsnämnden 43

Teknik & servicenämnden/Skattefinansierad verksamhet 51

Teknik & servicenämnden/Avgiftsfinansierad verksamhet 50

Miljönämnden 56

Revision 58

Sammanställning av nya åtgärder inom energi- o klimatplan

Beslut 59
Bilagor 60
Organisationsskiss 68

Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2015–2018

Allians för Trosa kommun (Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna) fick för tredje mandatperioden i följd väljarnas förtroende i valet och har tillsammans 19 av kommunfullmäktiges 35 mandat.

Innan valet presenterade vi ett gemensamt valmanifest som nu ligger till grund för våra prioriteringar och för vårt arbete. Vi kopplar genom detta styrdokument valmanifestet till budgeten och gör det genom kommunfullmäktigebeslut styrande för nämnder, styrelser och kommunala bolag den kommande mandatperioden.

Dokument är avgränsat i tiden till mandatperioden 2015–2018 och skall ses som ett komplement till ”Fastlagd kurs för Trosa kommun”. Det syftar till att tydliggöra mandatperiodens uppdrag och prioriteringar. I mötet med väljarna sammanfattade vi vårt valmanifest på följande sätt.

En röst på Allians för Trosa kommun är en röst för:

- En erfaren och samspelt politisk ledning med förmåga att ta tillvara på Trosa kommuns goda förutsättningar
- Fortsatt ordning och reda i ekonomin
- En skola och förskola i Sverigetopp
- En äldre- och handikappomsorg med självbestämmande och valfrihet för den enskilde
- Varsam tillväxt där alla tre huvudorterna med omnejd är lika viktiga
- En människosyn där allas kraft och förmåga skall tas tillvara och där stödet till utsatta tar utgångspunkt i ledorden hjälp till självhjälp
- Fortsatta satsningar på våra offentliga miljöer som lekplatser, parker, torg och vägar
- En aktiv miljöpolitik med fokus på resultat. Tex 60% ekologisk och/eller närproducerad mat, förbättra vattenkvalitén i Östersjön och fortsatta energieffektiviseringar
- Sveriges bästa näringslivsklimat
- Ökat stöd till föreningar med aktiviteter för barn och ungdomar
- Fortsatta satsningar på Ungdomens hus och fritidsgården
- Fortsatta satsningar på kultur. Tex kulturskolan och våra bibliotek
- Brottsförebyggande arbete tillsammans med polisen
- Förbättrad kollektivtrafik med bl.a. fler tågavgångar. Vi slår också vakt om Trosabussen

Styrning och ledning

Vi prioriterar tydlighet, långsiktighet och stabilitet i vårt arbete med att styra och leda Trosa kommun. Det skall vara tydligt vilka mål vi arbetar emot och var i organisationen ansvaret ligger för att uppfylla dem. Beslutsfattandet skall präglas av långsiktighet och ansvarstagande och vi vill ge våra verksamheter stabila grundförutsättningar vad avser ekonomi, ledarskap och styrsystem.

Politikerna ansvarar för att sätta målen, prioritera resurserna på ett övergripande plan samt att regelbundet följa upp målen, kvalitén och effektiviteten. Tjänstemannaorganisationen och ytterst ledningsgruppen ansvarar för hur arbetet skall genomföras för att nå bästa resultat.

Vi kommer att fortsätta med att årligen genomföra verksamhetsbesök i stor omfattning. Vi vill ta utgångspunkt i den verklighet som råder när vi formulerar våra förslag, sätter mål och fördelar resurser. Vi vill också genom besöken, i dialog med personal och chefer, säkerställa att de förändringar och förbättringar som väljarna vill ha på plats prioriteras och genomförs.

Kommunstyrelsen har en viktig roll för att säkerställa tydlighet och förutsägbarhet. Den skall vara pådrivande i kommunens förändringsarbete och sörja för att helhetsperspektivet genomsyrar organisationen. Den skall också vara lyhörd och framsynt för att säkerställa långsiktig hållbarhet i målformuleringar och förändringsarbete. Det är därför viktigt att samla kompetens och resurser hos kommunstyrelsen och under kommunchefens ledning i frågor som rör personal, ekonomi, kansli, näringsliv, information, mark och exploatering, tillväxt, kommunikationer och ekologi.

Ett viktigt verktyg för att styrning och ledning skall fungera bra är en bra ekonomistyrmodell. Den skall tydliggöra ansvarfördelningen mellan politiker och tjänstemän och den skall uppmuntra till effektivitet och kvalitetsutveckling. Den skall bidra till att vi har goda ekonomiska resultat och till hög kvalité i verksamheten.

Ekonomi

Vår ekonomi är i god ordning och vi har i såväl lågkonjunktur som högkonjunktur visat positiva resultat. Den ekonomiska tillväxten har varit stabil och vi har sedan valet 2006 ökat resurserna till vår kommunala service med 163 miljoner kronor. Det är en ökning med hela 35%.

Eftersom den kommunala ekonomin är helt beroende av hur Sveriges ekonomi utvecklas i stort ser vi med oro på den nya regeringens kursomläggning när det gäller synen på

arbetslinjen. Det är bara när antalet arbetade timmar i landet växer som det blir mer resurser till offentlig sektor. På kort sikt kan man genom att höja skattetrycket parera det med höjda statsbidrag till kommunerna. Men på längre sikt får det negativa effekter på den kommunala ekonomin och försvårar utökade välfärdsambitioner.

Vi har under några år haft behov av att göra stora investeringar. Den kommande mandatperioden är det därför viktigt att minska investeringstakten.

Vi vill bland annat:

- fortsätta säkerställa god ordning i vår kommunala ekonomi
- fortsätta föra en politik för lokal tillväxt som skapar ekonomiskt utrymme för fler satsningar på vår kommunala service

Personalfrågor

Trosa kommuns viktigaste resurs i arbetet med att erbjuda Sveriges bästa service till våra medborgare är vår personal.

Trosa kommun skall vara en god arbetsgivare där varje enskild medarbetares förmåga och kraft tas tillvara på bästa sätt. Vi skall betala konkurrenskraftiga löner och duktiga medarbetare skall ha goda möjligheter till en bra löneutveckling.

Osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män skall inte förekomma och vi måste öka ambitionerna ytterligare för att kunna erbjuda heltidstjänster till alla som så önskar.

Vi vill bland annat:

- erbjuda ett kompetent ledarskap med god förmåga att ta tillvara på medarbetarnas kreativitet och förmåga
- erbjuda konkurrenskraftiga löner med goda möjligheter för duktiga medarbetare till bra löneutveckling
- erbjuda goda möjligheter till kompetensutveckling

Skolan

Att tillhandahålla möjligheten till en bra start i livet, där varje elev ges bästa tänkbara förutsättningar till goda kunskaper, är vår viktigaste kommunala uppgift och vår högst prioriterade fråga.

Eleverna i Trosa kommun visar nu fantastiska resultat på de nationella proven. Årskurs 3 når plats 2 av landets 290 kommuner och årskurs 6 når delad plats 3. Meritvärdet (betygen) på högstadiet är det högsta i Trosa kommuns historia. För att nå målet om att tillhöra landets 20 bästa skolkommuner måste dock resultaten fortsätta förbättras framförallt på högstadiet.

Vi har sedan valet 2006 kraftigt utökat resurserna i skolan. En vanlig klass i årskurs 4 med 22 elever har tillförts 265 000 kr per år vilket motsvarar en ökning med 34 %. Utöver det har lokaler rustats upp och mer pengar satsats på datorer i skolan och på bättre skolmat. Vi har också tillfört mer resurser till barn med särskilda behov.

Vi vill fortsätta satsningarna genom att höja elevpengen i grundskolan med ytterligare 5 % redan 2015 och utöka de riktade pengarna till barn med särskilda behov ytterligare. Hur ökningen av anslagen används avgörs naturligtvis bäst i verksamheten. Vi ser dock behov av att skolchef och rektorer gemensamt frigör resurser för att möjliggöra insatser och satsningar som över tid varierar i omfattning mellan olika enheter kopplat till elevers behov av stöd för att nå läroplanens mål.

En viktig aspekt är också att elever är trygga i skolan och mår bra. Fler vuxna i skolan kan vara ett sätt att ytterligare förbättra skolans förutsättningar att göra ett gott arbete.

Vi vill bland annat:

- fortsätta skapa goda förutsättningar för elever och lärare. Vi skall tillhöra landets 20 bästa skolkommuner
- fortsätta öka de ekonomiska resurserna i skolan. Redan 2015 vill vi höja elevpengen med ytterligare 5 %
- fortsätta ha en tydlig utvärdering av elevens kunskaper med skriftliga omdömen under hela skolgången och med betyg från årskurs sex
- öka stödet till elever med särskilda behov
- erbjuda alla elever läxhjälp och läxläsning i skolan
- förbättra och rusta upp våra skolgårdar
- utöka satsningen på skolmaten. 60 % skall vara närodlad och/eller ekologisk
- fortsätta satsningen med att erbjuda föräldrautbildningar
- fortsätta att ha en skolorganisation med stor frihet för den enskilda skolan att själv förvalta sina resurser, men också med möjligheter att utkräva ansvar för att skolans kunskapsmål uppnås
- slå vakt om valfriheten och rätten att välja skola. Vi vill också teckna avtal med Stockholms län så att våra elever söker på samma villkor

Förskola

I Trosa kommun skall det finnas plats till alla som önskar i förskolan. Barnen skall känna trygghet och föräldrarna skall känna förtroende för personalen. Barn är olika och kräver individuell omsorg för att utvecklas. Det är därför viktigt att kommunen skapar förutsättningar för många alternativ och att föräldrarnas rätt att välja bevaras.

Förskolan har också en viktig roll som pedagogisk verksamhet och ger barnen goda förutsättningar inför den kommande skolgången.

Vi har kraftigt ökat resurserna till förskolan sedan 2006. Varje barn får med sig en summa pengar, barnomsorgspeng, till den förskola föräldrarna väljer. Den har vi höjt med över 30%. Vi vill fortsätta öka barnomsorgspengen även under nästa mandatperiod och redan 2015 vill vi höja pengen med ytterligare 3%.

Vi vill också stimulera till färre barn i barngrupper med små barn upp till tre år och vi vill stimulera de förskolor som uppfyller målet med att två av tre anställda i förskolan skall vara förskolelärare.

Vi vill bland annat:

- fortsätta öka de ekonomiska resurserna i förskolan. Redan 2015 vill vi höja barnomsorgspengen med 3 %
- eftersträva mångfald och valfrihet inom barnomsorgen
- ge barn med särskilda behov extra stöd
- stimulera till mindre barngrupper för små barn upp till 3 år
- utöka möjligheten för inskrivna barn i barnomsorgen med hemmavarande småsyskon och barn till arbetslösa att vara i förskoleverksamheten från 20 till 25 timmar per vecka
- fullfölja satsningen på att rusta upp lokaler och utemiljöer
- ha kvar vårdnadsbidraget

Fritid

Fritidsaktiviteter erbjuds i hög grad av föreningar som drivs av ideella krafter. Det är avgörande att kommunen har ett gott samarbete med dessa organisationer.

Ett brett utbud av fritidsaktiviteter för såväl barn som vuxna är en viktig faktor när det gäller människors livskvalitet och val av bostadsort. Vi vill fortsätta utveckla våra idrottsanläggningar och sammankomstlokaler och fortsätta utöka föreningsstödet.

Vi vill även utöka möjligheten för de med funktionsnedsättning att delta i de ordinarie verksamheterna samt öka samverkan med föreningar i närområdet.

Det är också viktigt att fortsätta satsningarna på Ungdomens hus i Vagnhärad och på fritidsgården i Trosa. Verksamheten har fått ökade ekonomiska anslag de senaste åren och de vill vi slå vakt om.

Vi vill bland annat:

- anlägga en ny badplats vid Borgmästarholmen i Trosa och utöka satsningen på Sillebadet i Västerljung
- öka föreningsstödet ytterligare, främst till barn och ungdomar
- anlägga en skate- och cykelpark i Trosa
- förbättra möjligheten att använda kollektivtrafiken för elever i årskurs 6-9 så att de lättare skall kunna nå hela Trosa kommuns fritidsutbud
- fortsätta satsningen på att rusta upp och förnya våra lekplatser. Vi vill genomföra en särskild satsning på spindelparken i Trosa samt lekplatsen vid Safiren i Vagnhärad
- fortsätta upprusta och komplettera idrottsanläggningarna i kommunen
- anlägga ett utomhusgym vid Häradsvallen i Vagnhärad samt ett vid Pensionärernas hus
- behålla det extra anläggningsstödet till Västerljungs IF

Kultur

Trosa kommun har ett rikt kulturliv. Vi vet att många som bor i kommunen uppskattar att det finns många olika typer av kulturverksamheter att vara delaktig i och ta del av.

Vi vet också att många som flyttar hit gör det bland annat för att man tycker att kommunen, trots sin litenhet, har mycket att erbjuda den kulturintresserade.

Ett levande kulturliv är en viktig grundsten för att skapa ett samhälle som präglas av öppenhet, skaparkraft och omtanke. Det är vår uppfattning att kraften och engagemanget även fortsättningsvis ska ha sitt ursprung i alla individer som enskilt eller tillsammans vill ge uttryck för olika typer av kulturskapande.

Men vi är samtidigt angelägna om att kommunen med gemensamma medel ska fortsätta att stödja dessa initiativ på ett bra och väl avvägt sätt.

Vi vill bland annat:

- fortsätta satsningen på kulturskolan samt öka utbudet med målning och körverksamhet
- fortsätta att ekonomiskt stötta vårt föreningsliv
- fortsätta satsa på våra bibliotek

- öka kulturutbudet på kommunens särskilda boenden
- i större utsträckning än idag förvalta och exponera vårt lokala kulturarv

Miljö och folkhälsa

Trosa kommun befäster sin position som en aktiv och resultatinriktad ekokommun. I Miljöaktuellts ranking 2014 kom kommunen på 6:e plats av Sveriges alla kommuner. Det är resultatet av ett långsiktigt och målmedvetet arbete. Arbetet går nu vidare med fortsatt höga ambitioner.

Vi kommer att genomföra en matsatsning med målet 60% närodlade och/eller ekologiska råvaror i kommunens mathantering. Barn och elever ska få kunskap om varifrån och hur maten kommer till matbordet. I den pedagogiska satsningen ingår även en del där matens betydelse för hälsan står i fokus.

Satsningen hälsosam förskola fortsätter. Den syftar till att inventera om det finns skadliga ämnen i förskolemiljöerna, exempelvis i leksaker och byggmaterial. Vi vill även uppmärksamma inomhusklimatet som har stor betydelse för barnens hälsa.

Hälsotillståndet i Östersjön är fortfarande bekymmersamt, även om en viss förbättring skett de senaste åren. Utsläppen av närsalter via Trosaån måste ytterligare reduceras. Här är även funktionen hos enskilda avloppsanläggningar av stor betydelse, varför kontrollen av dessa skall fortsätta.

Energifrågan med dess koppling till klimatfrågan kommer också att stå i fokus. Att fortsätta sänka energiförbrukningen och att öka den lokala förnybara energiproduktionen, exempelvis med solceller och vindkraft, är av största vikt. För att skapa goda förutsättningar för detta vill vi utöka den kommunala energirådgivningen. Vi kommer också pröva möjligheten att satsa på solceller på kommunala byggnader och vi vill att vårt kommunala bostadsföretag Trobo gör detsamma.

Vi vill bland annat:

- ha 60% ekologiskt och/eller närproducerad mat i den offentliga måltiden
- fortsätta satsningen på hälsosam förskola och även se över inomhusklimatet
- fortsatt arbete med att minska närsaltutsläppen från Trosaån
- utveckla GC-nätet ytterligare för att stärka folkhälsan och öka trafiksäkerheten
- utökad energirådgivning för att kunna öka hjälpen till privatpersoner
- ha solceller på kommunala byggnader
- genomföra en informationskampanj i syfte att reducera avfallsmängderna
- verka för utökad andel lokalt och förnybart bränsle i fjärrvärmen
- fortsätta maximera resurseffektiviteten i kommunens fastighetsbestånd
- installera fler laddstolpar för elbilar
- fortsätta med miljöbilar som kommunala tjänstebilar

Vård och omsorg

Vi ser till den enskilda individens behov av vård och omsorg. Vi vill att alla människor oavsett om vi är friska, äldre eller har en funktionsnedsättning ska få det stöd som han/hon har behov av.

När Sveriges kommuner och landsting mäter nöjdheten hos brukarna i landets 290 kommuner genom att fråga hur nöjda de är så är brukarna i Trosa kommun nöjdats i landet med våra särskilda boenden. När det gäller hemtjänsten kommer vi på andra plats.

Därför skall arbetet fortsätta med den värdegrund som all personal gemensamt har arbetat fram. Den enskilde individens behov och önskemål är det viktigaste uppdraget inom äldreomsorgen, funktionshinderområdet och hemsjukvården.

Vi kommer fortsätta utveckla valfriheten och möjligheten till att få stöd och hjälp i sin egen bostad oavsett orsakerna till behoven av stöd, vård eller omsorg.

Vi vill bland annat:

- fortsätta tillföra ekonomiska resurser. Redan 2015 utökas anslagen med 2,4 miljoner kronor
- fortsätta säkerställa att det genom god framförhållning finns plats på våra särskilda boenden
- fortsätta arbetet med att öka tryggheten vid hemgång från sjukhuset
- skapa en öppen verksamhet som ska fungera som en mötesplats med aktiviteter och träning
- motverka ensamhet och psykisk ohälsa
- utöka möjligheten att få hjälp med att ringa samtal och fylla i blanketter till olika myndigheter
- utökat samtalsstödet till anhöriga
- att alla över 18 år med en funktionsnedsättning ska kunna få hjälp med enklare sysslor i bostaden
- slå vakt om valfriheten i hemtjänsten

Individ- och familjeomsorg

I Trosa kommun är arbetslösheten låg och antalet hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är förhållandevis få. Men precis som i alla andra kommuner finns det människor som har behov av hjälp på olika sätt. Det kan t.ex. handla om barn som far illa, misshandel eller hjälp med att försöka ta sig ur ett missbruk.

Vi skall ha höga ambitioner när det gäller den hjälp vi erbjuder och den skall utformas på ett genomtänkt och framåtsyftande sätt. Ledorden är ”hjälp till självhjälp” och ambitionen skall vara att individen efter hjälpinsatsen skall kunna stå på egna ben.

Vi vill bland annat:

- fortsätta arbeta förebyggande
- prioritera tidiga och snabba insatser
- ta utgångspunkt i ambitionen att hjälpa till självhjälp

Integration

I Trosa kommun har vi ett mottagande av såväl flyktingar som av ensamkommande barn som fungerar väl. Bra skolor och en bra arbetsmarknad kombinerat med låg arbetslöshet ger i grunden goda förutsättningar. Människor som av olika skäl kommer till vårt land och till vår kommun är en stor tillgång. Vi har emellertid haft en integrationspolitik som inte förmått ta tillvara på denna tillgång på ett tillräckligt bra sätt.

Vi vill bland annat:

- fortsätta vårt framgångsrika lokala integrationsarbete och sätta fokus på att nyanlända svenskar får arbete och kan försörja sig själva. Det är bästa sättet att säkerställa att vi tillvaratar människans inneboende kraft och hennes vilja att stå på egna ben
- fortsätta ha fokus på kunskap och resultat i skolan. En bra utbildning ger en bra start i livet och ökar förutsättningarna för ett gott liv för alla barn och ungdomar i Trosa kommun.

Fortsatt varsam befolknings-tillväxt och vår närmiljö

Trosa kommun är en liten kommun med mycket stora ambitioner. Om vi långsiktigt skall klara av det så måste vi fortsätta ha en stabil tillväxt av befolkningen. Vi vill fortsätta ha en tillväxt på ca 1,5% (ca 170 invånare) per år.

Alla våra tre huvudorter, Trosa, Vagnhärad och Västerljung, behöver en fortsatt varsam tillväxt och vi kommer att arbeta intensivt med att säkerställa att alla orterna får en positiv utveckling.

För att lyckas med det krävs en genomarbetad och aktiv planering för hur det skall gå till. Inte minst gäller det Vagnhärad där vi bygger om hela centrummiljön. I nästa steg har orten stor potential för nya bostadsområden.

Vi skall växa under kontrollerade former så att man känner igen sin kommun och upplever att man fortfarande bor i en liten kommun med alla dess fördelar. Vi ska också eftersträva att växa hållbart med hälsosamma byggmaterial och värna om det öppna landskapet.

Vi vill bland annat:

- verka för en mångfald av upplåtelseformer vid nybyggnation
- att Trosa kommuns helägda kommunala bostadsbolag Trobo skall bygga ca 60 nya hyreslägenheter under nästa mandatperiod
- fullfölja arbetet med att bygga om Vagnhärads centrum med trevligare utformning, bostäder och samhällservice
- fullfölja arbetet med att verka för ytterligare byggnation av bostäder i Västerljung
- ytterligare förbättra och försköna våra befintliga parker och grönytor. Bla vill vi rensa upp och försköna runt gravkullarna i Vagnhärad
- fortsätta satsningen på hamnen i Trosa genom att bygga fler båtplatser och bygga en sittbrygga utanför smörbyttan
- fortsätta arbetet med att ta bort vass i stadsfjärdarna längs med strandpromenaden
- göra det lättare att vara friluftsmänniska genom att förbättra skyltning, cykelvägar och utmärkning av grönstrukturer, badplatser, båttilläggningsplatser, kulturminnen osv

Teknik, gator och vägar

Trosa kommun har god ekonomi och hög ambitionsnivå när det gäller underhåll av fastigheter, gator och vägar. Vi vill förstärka vår upphandlingskompetens ytterligare och förbättra förutsättningarna att leda, följa och följa upp våra investeringsprojekt. Vi vill också utöka samordningen mellan Trosa kommun och vårt bostadsföretag Trobo. Delade tjänster och samordnade upphandlingar är exempel på det.

Vi vill öka ambitionerna när det gäller att ställa krav på innovativa lösningar för hälsosamt och energieffektivt byggande samt mervärde för socialt ansvarstagande.

Vi kommer att fortsätta arbetet med att rusta upp våra gator och vägar. Vi har sedan 2006 kraftigt utökat anslagen och det börjar nu synas.

Vi har också ökat ambitionerna när det gäller att bygga gång- och cykelbanor och den ökade ambitionen kommer att kvarstå. Bla vill vi komplettera cykelvägen till ridskolan i Trosa, belysa cykelvägen längs med Gnestavägen i Vagnhärad och få till en gångbro över till Öbolandet. Vi vill också förbinda Västerljung och Vagnhärad med cykelväg.

Vi vill genomföra en översyn av taxorna på Korslöt. Innebärande bl.a. att den s.k. ”femtiolappen” i avgift när du kommer med släpkärra avskaffas för privatpersoner.

Vidare kommer kommuninnevånarna att kunna lämna specialfraktioner, t.ex. tryckimpregnerat virke, utan att det innebär särskilda avgifter. Möjligheten att använda Korslöt kommer att ingå i renhållningstaxan.

Vi vill bland annat:

- Ta bort de särskilda avgifterna för privatpersoner på återvinningsstationen Korslöt och utöka öppettiderna
- fortsätta satsningarna på att bygga fler cykelvägar
- fortsätta arbetet med att rusta upp det kommunala vägnätet
- fortsätta arbetet med att få fram fler parkeringsytor i Trosa
- fortsätta arbetet med att förbättra belysningen i offentliga miljöer för att de skall vara säkra och trygga

Företagsklimatet

Ett bra lokalt företagsklimat är en grundförutsättning för att trygga växande resurser till skola, vård och omsorg.

Utan företagares förmåga att skapa värde och betala löner och skatt blir det inga pengar till den välfärd vi vill förbättra.

Enligt Svenskt Näringsliv som undersöker företagsklimatet i landets alla 290 kommuner så placerar sig Trosa kommun på plats 4. När vi tog över ansvaret 2006 låg vi på plats 145.

I Trosa kommun har vi låg arbetslöshet och många framgångsrika företag och företagare. Det bidrar starkt till att vi är en välmående kommun som är en av Sveriges bästa att leva och verka i.

Vi vill, tillsammans med företagen, fortsätta vårt hittills framgångsrika arbete även den kommande mandatperioden.

Vi vill bland annat:

- fortsätta samarbetet med företagen för att behålla ett av Sveriges bästa lokala företagsklimat
- fortsätta arbetet med att skapa en positiv attityd till företagande bland politiker, tjänstemän och invånare
- fortsätta ha hög tillgängligheten för information och möten med företrädare för kommunen
- vi vill intensifiera samarbetet med besöks- och upplevelseföretagen runt om hela kommunen för att ytterligare stärka näringen
- fortsätta ha en positiv syn på att företag kan vara med och leverera välfärdstjänster till medborgarna
- i samverkan med Arbetsförmedlingen och kommunens företag, erbjuda praktikplatser för arbetsträning för personer som behöver stöd ut på arbetsmarknaden

Kommunikationer och kollektivtrafik

För våra medborgare är möjligheterna att pendla till ett arbete på annan ort avgörande. Vi är en liten kommun med en relativt liten lokal arbetsmarknad, men med goda möjligheter att också nå närliggande arbetsmarknadsområden. Även om vi kan sträva mot att uppnå balans mellan boende och arbetsplatser kommer Trosa kommun under överskådlig framtid att vara beroende av goda kommunikationer. Det rör främst möjligheter till pendling till Stockholm och Södertälje men också till Nyköping-Norrköping-Linköpingsregionen.

Vi vill förbättra kollektivtrafiken så att allt fler väljer bort bilen när man arbetspendlar. Vi tog initiativet till Trosabussen som går till Liljeholmen och antalet tågavgångar från Vagnhärads station har också blivit fler. Vi vill fortsätta arbetet med att förbättra och utöka den trafiken ytterligare. Vi vill också förbättra trafiken till Södertälje och sänka kortavgifterna på den sträckan samt se över och förbättra den lokala kollektivtrafiken inom Trosa kommun. Vi arbetar också för att det skall finnas ett gemensamt kort för alla trafikslag.

Vi skall aktivt använda Trosa kommuns bredbandsbolag Trofi för att skynda på utbyggnaden av bredband i hela kommunen.

Vi vill bland annat:

- arbeta för fler tågavgångar till och från Vagnhärads tågstation
- slå vakt om Trosabussen
- förbättra möjligheten att använda kollektivtrafiken för elever i årskurs 6-9 för att de lättare skall kunna nå hela Trosa kommuns fritidsutbud
- arbeta för en bra ny stationslösning och angörande trafik till det nya stationsläget vid Ostlänken
- aktivt arbeta för att skynda på bredbandsutbyggnaden i hela Trosa kommun
- fullfölja projektet med att bygga en ny väg till västra Trosa för att möjliggöra byggnation av nya bostäder

Kommunala bolag

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunkoncernen. Vi vill genom kommunstyrelsen se till att kommunen och dess bolag samordnar och effektiviserar sina verksamheter till hela kommunens fördel.

Trosa kommun har idag bostadsbolaget Trobo och bredbandsbolaget Trofi.

Trobo skall delta aktivt i utvecklingen av Trosa kommun genom att bla. bygga nya hyreslägenheter. För mandatperioden 2014 -2018 skall minst 60 nya hyreslägenheter byggas. Ägardirektiven ger bolagets styrelse möjlighet att agera affärsmässigt i enlighet med ägarens långsiktiga ambitioner. Vi vill se en utökad samverkan och mer av samordning av tjänster mellan Trosa kommun och Trobo under kommande mandatperiod.

Trofi skall aktivt arbeta för att uppnå de mål kommunfullmäktige satt upp rörande bredbandstäckning i Trosa kommun. Det skall man göra i samverkan med andra tänkbara aktörer på marknaden.

För Moderaterna
Daniel Portnoff

För Folkpartiet
Bengt-Eric Sandström

För Centerpartiet
Martina Johansson

För Kristdemokraterna
Arne Karlsson

Omvärldsanalys

Samhällsekonomisk utveckling, signaler från olika prognosmakare

Källa: Ekonomirapporten från SKL 28 april 2016

Den svenska ekonomin utvecklades synnerligen starkt 2015 och BNP växte ned omkring 4 procent. 2016 och 2017 blir tillväxten något lägre och BNP förväntas växa med cirka 3 procent. Den svenska ekonomin utvecklas mycket starkt trots relativt svag internationell tillväxt. Det hänger samman med en fortsatt mycket stark utveckling av inhemsk efterfrågan. Investeringarna, inte minst inom byggsektorn, växer snabbt. 2016 växer också den offentliga konsumtionen rejält till följd av den omfattande flyktinginvandringen. En fortsatt stark utveckling av inhemsk efterfrågan gör att sysselsättningen och därmed skatteunderlaget växer snabbt. Skatteunderlaget växer 2016 och 2017 med drygt 2 procent i reala termer, vilket är ungefär dubbelt så snabbt som normalt. En svagare utveckling 2018 och 2019 ger betydande problem för kommunsektorn att finansiera sin verksamhet.

BNP-tillväxt i omvärlden, procentuell förändring

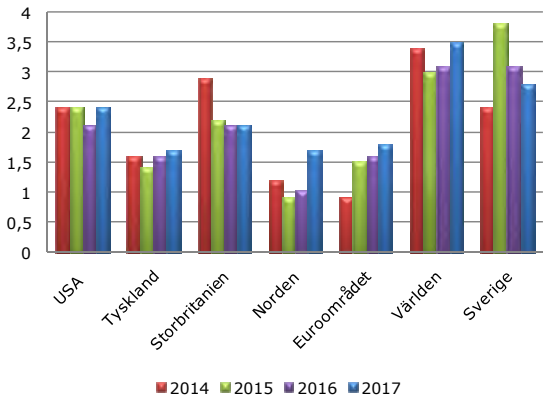

Världsekonomin har under en följd av år utvecklats relativt svagt. Låga råvarupriser pressar tillväxtmarknaderna medan osäkerheten om framtiden tynger de mer utvecklade ekonomierna. Den svaga utvecklingen i omvärlden gör att också utvecklingen av svensk export blir ganska dämpad.

Företagens och hushållens syn på ekonomin i april 2016

Källa: Konjunkturbarometern från Konjunktur-institutet 27 april 2016

Varje månad sammanställs resultatet av en enkätundersökning som går till svenska företag och hushåll. Resultatet sammanställs i rapporten

Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler. Konjunkturbarometern består av två delar, företag och hushåll. Indikator 100 är det medelvärde, normalläge, som uppmätts under en lång tid.

Barometerindikatorns senaste siffror

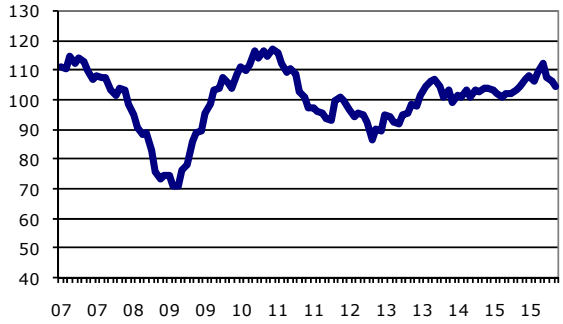

Medel-värde	feb-16	mar-16	apr-16	Läget
100	107,8	106,3	**104,6**	+

Förklaring: Läget: ++ Läget är mycket starkt, + Läget är starkt, - Läget är svagt, -- Läget är mycket svagt

Barometerindikatorn, som sammanfattar hushållens och företagens syn på det ekonomiska läget, föll 1,7 enheter i april. Indikatorerna för detaljhandel och privata tjänstenäringar har stigit. Samtidigt har tillverkningsindustrins indikatorer fallit med 4 enheter. Hushållens syn på det ekonomiska läget är svagare än näringslivets.

Kommunernas ekonomi

Källa: Ekonomirapporten från SKL 28 april 2016

Stora demografiska förändringar åren 2016-2019 innebär stor påfrestning för kommuner och landsting, såväl ekonomiskt som verksamhets-mässigt. Antalet invånare i Sverige väntas öka med cirka 590 000, varav utlandsfödda svarar för 70 procent. Samtidigt sker en snabb ökning av antalet äldre och antalet barn i skolåldern. Trycket uppåt på kostnaderna väntas därför vara påfallande starkt under perioden.

Utvecklingen av asyl- och flyktingmottagandet 2010–2020, antal personer

Ett extremt stort antal asylsökande kom till Sverige under 2015, vilket ställer kommuner och landsting inför stora utmaningar. Exakt hur kommunernas och landstingens verksamhet och ekonomi kommer att påverkas de närmaste åren är dock svårt att bedöma eftersom det finns stora osäkerheter kring det fortsatta flyktingmottagandet. En helt avgörande faktor på sikt är i vilken takt de nyanlända kommer i arbete. En snabbare väg till jobb kräver stora utbildningsinsatser, ett nytänkande när det gäller utbildning, arbetsmarknad och bostadsfrågor samt en god samverkan mellan alla inblandade.

En bra utveckling av skatteunderlaget 2016 och extra statligt stöd innebär att kommunerna klarar kostnadsökningar i nivå med kraftigt ökade behov i verksamheterna 2016-2017. En sämre skatteunderlagsutveckling 2018 och 2019, i kombination med fortsatt höga behov väntas leda till sämre resultat. För att klara ett resultat på 1 procent av skattenettot 2019 krävs åtgärder motsvarande en skattehöjning på 1 krona.

Utveckling av kostnader och skatteunderlag, genomsnitt per år i fasta priser, procent.

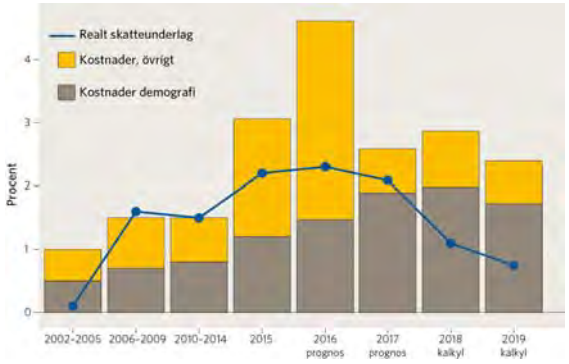

Kommunsektorns kostnader ökar kraftigt i fasta priser 2015-2016. Ökningstakten antas dämpas kommande år men även tillväxten i skatteunderlaget beräknas vara lägre, särskilt åren 2018-2019. Detta beräknas innebära en stor påfrestning för den kommunala ekonomin.

Osäkerheterna i kalkylerna

Det bör betonas att kalkylerna i SKL:s rapport innehåller många osäkra faktorer:

- Utvecklingen av flyktinginvandringen beror på faktorer som är svåra att prognostisera, såsom händelseförlopp i omvärlden, politiska beslut och effekterna av dessa.
- Det är osäkert hur väl integrationen kommer lyckas för de som får uppehållstillstånd, vilket har stor betydelse för den amhällsekonomiska utvecklingen, personalförsörjningen mm.
- De skattehöjningar vi räknar med 2018–2019 försvagar hushållens ekonomi avsevärt. Hushållens reala disponibla inkomster minskar, räknat per invånare under kalkylåren, vilket är allvarligt i sig. Men det innebär också att kalkylen avseende kommunsektorns fortsatta kostnadsutveckling kan ifrågasättas. Går det att öka kostnaderna och höja skatterna i en sådan omfattning att hushållens köpkraft försvagas?
- Kommer kommuner och landsting att kunna bryta trenden med de kraftiga kostnadsökningarna?
- De nya invånarna antas ha samma kostnader i respektive ålder som den befintliga befolkningen i våra kalkyler.

Nominell och real skatteunderlagstillväxt samt sammanvägd prisökning på kommunernas och landstingens kostnader, Procentuell förändring

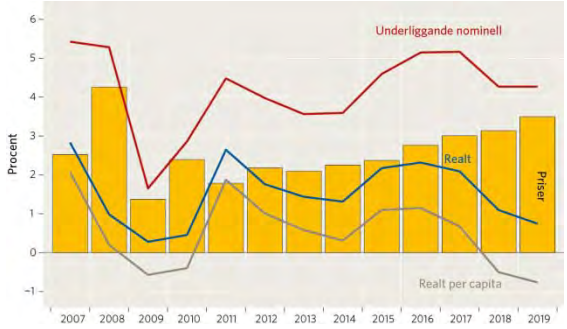

Tilltagande pris- och löneökningstakt i kommuner och landsting medför att skatteunderlagstillväxten faller mer i reala än i nominella termer mot slutet av perioden.
Samtidigt som skatteunderlagstillväxten försvagas växer befolkningen snabbare än på många år.

Det demografiska trycket ökar ytterligare

Beräkningen av demografin baseras på SCB:s befolkningsprognos som består av folkbokförda personer. Men med rådande flyktinginvandring finns även ett högt tryck på verksamhet för personer som inte är folkbokförda. Beräkningen av

de demografiskt betingade behoven påverkas därmed först med något års eftersläpning. Det gäller framför allt ensamkommande barn och asylsökande ungdomar som går i skolan. Osäkerheten kring antalet är stort liksom hur mycket varje individ kommer att kosta.

Totala volymförändringar inom olika verksamheter; jämförelse april 2016 (vänster) och oktober 2015 (höger), procentuell förändring, index 2014=100

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting

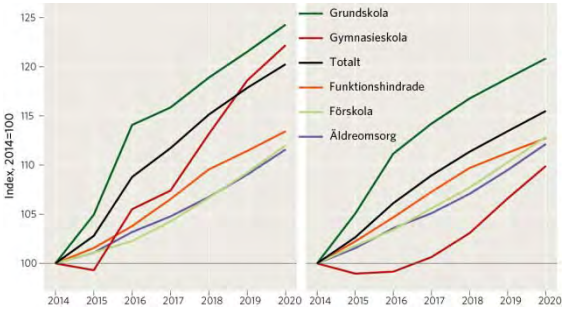

Den vänstra grafen visar de demografiska kostnadsökningarna med SCB:s befolknings-prognos i april 2016 som grund. Den högra visar de demografiska behoven som redovisades i SKL:s ekonomirapport från oktober 2015. De demografiska behoven ökar betydligt snabbare enligt den nya prognosen.

Kommunen

Trosas ekonomiska förutsättningar

Kommunens budget grundas på befolknings-prognoser i olika åldrar och gemensamma antag-anden om löne- och prisökning. Sättet att ta fram budgetförutsättningar och beräkna budget är väl känt i organisationen. Det har skapat en trygghet hos såväl politiker som medarbetare och medbor-gare.

Under ”krisåren” valde Trosa att inte genomföra några stora besparingar. Verksamheternas kostnadsramar räknades upp för att täcka löne- och prisökningar. Satsningar har också gjorts under åren.

Kommunen redovisade ett positivt resultat med 16,3 Mkr 2015 till följd av vinst vid försäljning av placerade pensionsmedel. Av resultatet öron-märktes 8 Mkr för att täcka framtida med-finansiering i statliga infrastrukturåtgärder.

2015 genomförde kommunen en försäkringsinlösen för individer i 59-65-årsåldern för pension som tjänats in till och med 1997. Medel som användes var de avsättningar som kommunen gjort från 2005. Kommunens kostnader för pensioner kommer därför inte att öka kommande år utan minska något.
2013 års resultat var positivt med 16,7 Mkr. Av resultatet öronmärktes 8 Mkr för att kunna möta eventuella konjunkturnedgångar 2015-2018. Återbetalning från AFA gjordes även 2013 samtidigt avsattes medel för sluttäckning av kommunens deponi med 1 mkr mer än intäkterna från AFA. Även 2014 års redovisades ett positivt resultat med 8,5 Mkr.

Prognos per 31 mars 2016 redovisar ett resultat med 3,9 Mkr vilket är 0,8 Mkr sämre än budget. I prognosen har 4 Mkr av tidigare öronmärkta medel inte nyttjats.

Inom funktionshinderområdet och inom hemtjänsten har behoven ökat kraftigt sedan slutet av 2014. Då kostnadsökningarna är kommer att kvarstå fick kommunens ledningsgrupp uppdraget att ta fram förslag på besparingar på 10 Mkr. I budget för 2017 ingår 9,1 Mkr i besparingar samtidigt som Vård- och omsorgsnämndens budget för funktionshinderområdet har utökats 2016 och 2017.

Individ- och familjeomsorgens kostnader har också ökat markant och där prognostiseras ett underskott 2016 liksom för 2015. De ökade kostnaderna och intäkterna från Migrationsverket avseende ensam-kommande flyktingbarn är svåra att prognostisera.

Skatteprognosen per april visar att skatte-intäkterna blir 7,6 Mkr högre än vad som budget-erats. 74 fler invånare än vad som budgeterats svarar för 3,4 Mkr av de ökade skatteintäkterna. Tillfälligt bidrag från staten för kostnader för flyktingmottagande svarar för 2,2 Mkr, men motsvaras av lika höga kostnader. Humanistiska nämnden har tillfört 2,2 Mkr 2016 för ökade kostnader för integration/migration.
Öronmärkta medel från bokslut 2008, totalt 8 mkr, nyttjades inte under åren 2009-2011. År 2011 öronmärktes på nytt 8 Mkr av årets resultat. Medlen återfördes i sin helhet till eget kapital
I budget 2017 har inga öronmärkta medel räknats in.

I februari beslutades budgetförutsättningarna för 2017 De skatteprognoser som låg till grund var från december 2015. SKL presenterade en ny skatteprognos i april vilken ligger som underlag i budget 2017 med planer 2018-2019. I skatteprog-nosen från april ökar skatteintäkterna med 3,1 Mkr jämfört med decemberprognosen.

Trosas ekonomi är i grunden god. Under tidigare högkonjunktur har kommunen både gjort avsätt-

ningar för kommande kostnader och sett över avskrivningstiderna för kommunens äldre anläggningar med extra avskrivningskostnader som följd.

Rationaliseringar har genomförts med 10 mkr för 2008–2009 och med 3 mkr (0,5 procent) per år från 2010. År 2017 genomförs även besparingar med 9,1 Mkr.

Resursfördelning till kommunens största verksamheter, förskola och skola samt äldreomsorg görs med befolkningsprognoser som grund. Resursfördelning görs med fastställd peng per barn/elev, hemtjänsttimme, etc. Medel avsätts årligen i en central buffert för att fördela ytterligare resurser till förskola/skola och/eller äldreomsorg om exempelvis antalet barn blir fler. Det görs i samband med delårsbokslut per augusti varje år.

Trosas befolkning ökade med 324 invånare 2008, med 84 invånare 2009, men endast med 16-36 invånare/år 2010 - 2012. 2013 ökade befolkningen med 151, 2014 med 184 invånare och 2015 med 214 invånare. Under januari-mars 2016 ökade kommunen med 57 invånare. En ökande befolkning

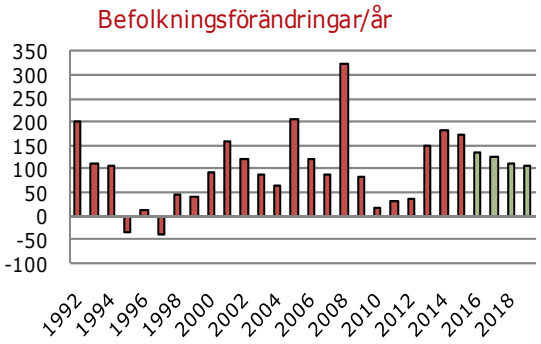

ger kommunen mer skatteintäkter.

Ekonomistyrning och spelregler

Ekonomistyrning i Trosa innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, allt inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Följande grundläggande spelregler gäller i kommunen:

- Inga tilläggsanslag (förutom fördelning av medel från central buffert i samband med delårsbokslut) beviljas under året.
- Nämnden ansvarar för att hålla verksamheten inom beslutad ram, driva verksamheten enligt de mål/uppdrag som fullmäktige lagt fast samt följa upp och utvärdera verksamheten.
- Om förutsättningarna förändras under löpande budgetår ansvarar nämnden/utskottet för att anpassa och prioritera verksamheten inom gällande ram.
- Verksamhetsansvariga ansvarar för att hålla sin verksamhet inom beslutad budget, vidta åtgärder under löpande år för att uppnå detta, driva verksamheten enligt de mål/uppdrag nämnden lagt fast samt följa upp och utveckla verksamheten kontinuerligt.
- Kommunfullmäktige fastställer peng för kommunens resultatenheter. Resultatenheternas över-/underskott överförs till nästkommande år.
- Medel motsvarande 1,1 procent av verksamhetens kostnader sätts av i en central buffert. Medel från bufferten kan endast fördelas enligt de kriterier som fastställts.

Budgetförutsättningar

Budget 2017 bygger på att resurserna fördelas för att få bästa möjliga verksamhet för Trosas invånare. Till grund för budget och planer ligger en befolkningsprognos för Trosa.

I budget 2017 ökar verksamhetens nettokostnader med 35,5 Mkr jämfört med 2016. Det motsvarar 6 procent.
Kommunalskatten sänktes med 20 öre 2012 och har varit oförändrad sedan dess. 2017 höjs skatten med 40 öre vilket ger ökade skatteintäkter med 11,7 Mkr. Av dem kommer 10 Mkr direkt avsättas till medfinansiering i statliga infrastrukturprojekt. Bland annat till finansiering av Ostlänken.
Jämförs budgeterat skattenetto mellan 2016 och 2017, det vill säga skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning och fastighetsavgifter så ökar intäkterna med 43,7 Mkr vilket motsvarar 7,3 procent.

I kommunens gemensamma planeringsförutsättningar, GPF, för åren 2017-2020 har utgångspunkterna varit:

- Ekonomiska förutsättningar
- Skatteprognoser
- Befolkningsprognoser fram till 2020 för hela Trosa och de tre ”kommundelarna”.
- Kända och/eller beslutade verksamhetsförändringar/kostnadsökningar.
- Rationaliseringsåtgärder motsvarande 3 Mkr/år.
- Besparingar med 9,1 Mkr 2017

Trosas befolkning, i ettårsklasser, 2017 enligt prognos

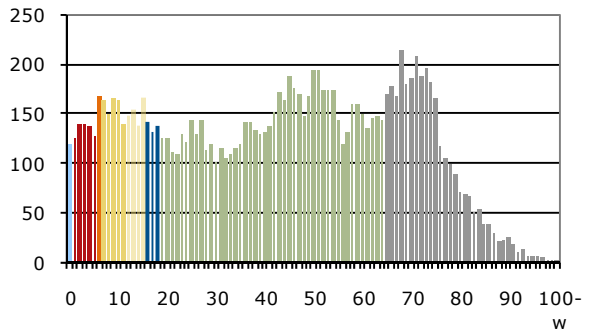

Grafen visar Trosas åldersstruktur 2017 enligt vår befolkningsprognos. Unga invånare har behov av förskola och skola medan den äldre befolkningen har behov av bland annat hemtjänst. Samtliga medborgare nyttjar gator, parker, bibliotek, mm.

Befolkningsprognoser ligger till grund för behovet av förskola för barn 1–5 år, grundskola för barn 6–15 år och gymnasieskola för ungdomar 16-18 år. När det gäller äldreomsorg ligger sedan 2015 samtliga invånare 65 år och äldre som grund för resurstilldelning.

Antalet elever i grundskolan ökar något 2017. Antalet äldre ökar relativt mycket 2017 och de kommande åren. Den största ökningen ser vi i åldrarna 65-79 år.

Invånare i Trosa kommun 2015-2020

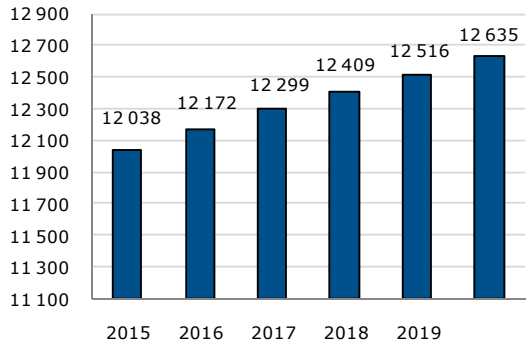

De invånare som är folkbokförda i Trosa 1 november betalar skatt till kommunen året därpå.

Nettokostnadsökningar 2017

Demografiska förändringar, jämfört med budget 2016.

- Fler elever ökar skolans budgetram med 1,5 Mkr 2017.
- Resurstilldelning till äldreomsorgen med det nya kostnadsutjämningssystemet som grund vilket omfattar samtliga invånare 65 år och äldre ökar Vård och omsorgsnämndens ram med 6,7 Mkr.
- Ökade ytor på gator, parker och fastigheter ökar Teknik- och servicenämndens budgetram med 1 Mkr.

Skatter, uppräkning av löner och priser, mm

- Skatteintäkter och statsbidrag har beräknats efter Sveriges Kommuner och Landstings prognos från 2016-04-28.
- Löner har räknats upp med 2,5 procent 2017. Priser har räknats upp med 1,0 procent 2017.
- Kommunstyrelsens centrala buffert har utökats med 1 Mkr till 10,3 Mkr.

Verksamhetsförändringar, satsningar och andra kostnadsökningar 2017

- Förstärkning funktionshinderområdet, 5 Mkr
- Modersmålsundervisning, 0,7 Mkr.
- Förstärkt vuxenutbildning, 0,5 Mkr
- Trosa Turism 0,4 Mkr
- Kollektivtrafik 0,2 Mkr.
- Drift IT-system inom vård och omsorg 0,52 Mkr
- Arbetskläder till fler personer 0,08 Mkr
- Ekologisk/närodlad mat, 0,2 Mkr
- Förstärkt central buffert, 1 Mkr
- Medfinansiering av statliga infrastrukturåtgärder, 10 Mkr

Verksamhetsförändringar och satsningar som gjordes 2016

Dessa kvarstår och har räknats upp för löner och priser i budgetramarna för 2016-2018.

- Förstärkning av skolan centralt för bättre resultat, 2,4 Mkr
- Läxhjälp i skolorna, 0,6 Mkr.
- Komvux/Sfi förstärktes med 0,4 Mkr
- Modersmål, 0,6 Mkr
- Humanistiska nämnden för ökade kostnader, migration/integration, 2,2 Mkr
- Förstärkning funktionshinderområdet 6 Mkr
- För trygg hemgång från sjukhus förstärktes Vård och omsorg med 0,8 Mkr.
- Biblioteken/Kulturskolan förstärktes med 0,25 Mkr
- Energirådgivning, 0,25 Mkr
- Medfinansiering EU-projekt, 0,2 Mkr
- Vassröjning, 0,5 Mkr
- Buffert finans, 1 Mkr

Rationaliseringar
I budget 2007 fick kommunchefen i uppdrag att tillsammans med kommunens ledningsgrupp ta fram förslag på rationaliseringsåtgärder motsvarande 5 Mkr för 2008 och ytterligare 5 Mkr för 2009. Från 2010 är uppdraget 3 Mkr per år vilket motsvarar cirka 0,5 procent av verksamheternas kostnader.
Budgetramarna har minskats med totalt 3,2 Mkr för 2017

- Kommunstyrelsen –0,577 Mkr
- Samhällsbyggnadsnämnden -0,053 Mkr
- Teknik- & servicenämnd –0,236 Mkr
- Barnomsorg/utbildning –0,833 Mkr
- Individ-o familjeomsorg -0,023 Mkr
- Vård och omsorg -0,855 Mkr
- Miljönämnden –0,036 Mkr
- Kultur-o fritidsnämnden -0,242 Mkr
- Finansförvaltning –0,36 Mkr

Besparingar
Våren 2015, när den första prognosen för 2015 redovisades, kunde vi se att kostnadsökningarna för vård och omsorg var stora. Det var inom funktionshinderområdet, men även hemtjänst och de högre kostnaderna beräknades bestå. Den politiska ledningen gav då tjänstemannaledningen uppdraget att ta fram och föreslå besparingar på 10 Mkr i syfte att finansiera de ökade kostnaderna inom vård och omsorg.

Ledningsgruppens förslag landade på 9,7 Mkr varav 0,6 Mkr genomförs redan 2016.

I för budget 2017 finns 9,1 Mkr totalt för besparingar vilka fördelar sig:

- Kommunstyrelsen -1,8 Mkr
- Samhällsbyggnadsnämnden -0,35 Mkr
- Barnomsorg/utbildning -3,097 Mkr
- Vård och omsorg -2,5 Mkr
- Teknik och service -0,7 Mkr
- Kultur och fritid -0,419 Mkr

Den största besparingen inom barnomsorg/ utbildning är att pengbeloppen fryses i 2016 års nivå varför löne- och prisökningar 2017 ska inrymmas med oförändrad peng. För åren 2018 och framåt räknas pengbeloppen upp med uppräkning för löner och priser.
I vårens budgetproposition aviserades 10 ”välfärdsmiljarder” till kommuner och landsting. Riksdagen ska fatta beslut i höst. Går förslaget igenom så förväntas Trosa få cirka 5 Mkr. Den politiska majoritet avser då att upphäva frysningen av pengen för barnomsorg/utbildning 2017.

Utveckling – ettårssatsningar för år 2017
Kopplat till de rationaliseringsåtgärder som genomförts och genomförs satsas 5 Mkr på utvecklingsprojekt varje år.
<u>Vård och omsorg tillförs 0,8 Mkr för:</u>

- Utvecklingsmedel

<u>Barnomsorg/utbildning tillförs 0,2 Mkr för:</u>

- Kunddialog förskola/skola

<u>Socialkontoret tillförs 0,3 Mkr för:</u>

- Anpassning och utveckling av verksamhetssystem

<u>Kultur o fritid tillförs 0,4 Mkr för:</u>

- Kulturskolan
- Biblioteken
- Offentlig konst utemiljö

<u>Teknik o service tillförs 1,6 Mkr för:</u>

- Utvecklingsmedel
- Uppsnyggning runt fastigheten på Industrigatan
- Kampanj för att minska avfallsmängder

<u>Samhällsbyggnad tillförs 0,2 Mkr för:</u>

- Projekt digitalisering bygglovshantering

<u>Kommunstyrelsen tillförs 1,5 Mkr för:</u>

- Insatser för att minska sjukskrivningarna
- Utvecklingsmedel Kansliet
- Ledningsgruppsutveckling
- Hemsidan/information
- Ostlänkenprojektet
- Brottförebyggande arbete

Ekonomisk utveckling
Samtliga verksamhetsförändringar som medför kostnadsökningar finns beskrivna ovan.

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget 2017 och flerårsplan 2018–2019 och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär.

Trosa kommuns ekonomi påverkas av det samhällsekonomiska läget. Konjunkturutvecklingen, så som den har redovisats hittills, ökar tillsammans med skattehöjningen med 40 öre kommunens skatteintäkter med 7,3 procent 2017. Underlaget för budgeten bygger på SKL:s skatteprognos från april 2016.

Fler arbetade timmar i Sverige är det som påverkar kommunernas och Trosa kommuns ekonomi allra mest. Under rubriken ”Omvärldsanalys” beskrivs olika prognoser som kommit under april månad.

Då Trosas befolkning växer är det nödvändigt att medel avsätts i en central buffert och att tydliga kriterier för hur dessa medel får nyttjas är fastställda. Enligt kommunens ekonomistyrprinciper

avsätts medel till en central buffert motsvarande 1,5 procent av verksamhetens kostnader. Bufferten ska användas för:

- att möta svikande skatteprognoser
- ökade pensionskostnader
- ökat antal barn i förskola
- ökat antal elever i skolan
- dyrare programval i gymnasieskolan
- ökad omsorg om funktionshindrade (LSS) som inte kunnat förutses
- fler äldre än vad som beräknats i budget-förutsättningarna.

Kommunstyrelsen fattar beslut om fördelning av medel ur bufferten i samband med delårsbokslut per augusti varje år.

Varje nämnd ska också avsätta medel i en egen buffert för att kunna möta de förändringar som inträffar under året.

Skatte- och nettokostnadsutveckling
Procentuell förändring från föregående år

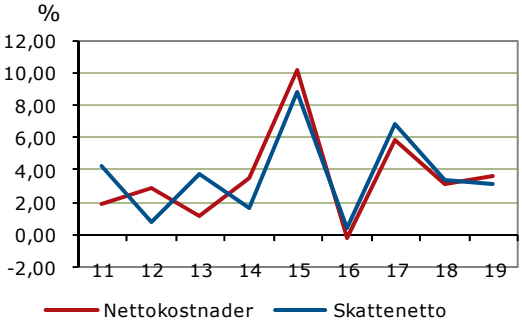

Kommunalskatten sänktes med 42 öre under mandatperioden 2006-2010 och med ytterligare 20 öre 2012. Inför 2017 höjs skatten med 40 öre för att finansiera kommunens medfinansiering i statliga infrastrukturåtgärder.

Enligt kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning ska årets resultat motsvara minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag/utjämning och fastighetsavgifter.

Avsättning har gjorts för kommande pensions-kostnader motsvarande minst 2 procent av ansvarsförbindelsen under mandatperioden 2011-2014 enligt beslutat mål. 2015 genomförde kommunen partiell inlösen av pensioner med försäkring för att kommande år få ner pensionskostnaderna. Pensionsmedel som placerats i fonder användes. Kommunens kostnader för utbetalning av intjänade pensioner tom 1997 skulle annars stiga för varje år för att nå sin kulmen åren 2018-2030.

Investeringar

Kommunens investeringsverksamhet bör präglas av god planering och framförhållning. Under den tidigare högkonjunkturen var investeringarna relativt små för att sedan öka väsentligt under lågkonjunkturen.
Trosa har haft sex år av mycket höga investeringar. Avskrivningskostnader och ränte-kostnader för lån tar en större andel av kommun-ens budget i anspråk under åren som kommer. Investeringsplanerna för kommande år är avsevärt lägre än åren 2010-2015

Investeringsvolym, mkr per år

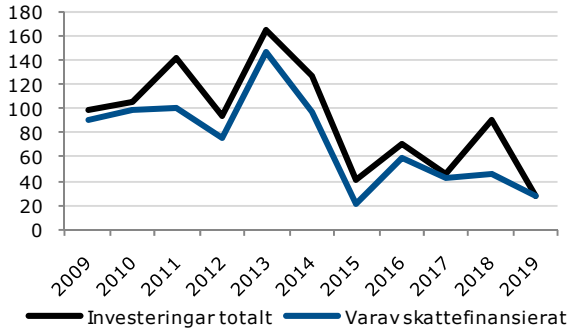

Under 2009 påbörjades renoveringen av Vitalis-skolan i Trosa för att sedan fortsätta kommande år. I december 2009 förvärvades vårdcentralen, distriktssköterskemottagningen i Vagnhärad samt ambulansgaraget från Landstinget. Fastigheten på Industrigatan förvärvades 2013.
Ny sporthall byggdes i Vagnhärad 2010 och Alphyddans förskola/skolkontor totalrenoverades. Kommunens fastigheter energioptimerades 2010-2012. Ny matsal har byggts vid Hedebyskolan och den invigdes i maj 2011.

Safirens simhall totalrenoveras 2012-2014. Ny förskola byggdes i Västerljung 2011 i Vagnhärad 2013 och i Trosa 2014. Vitalisskolans sporthall renoverades 2013. Skärlagsskolan renoverades och byggdes ut. Häradsvallen fick anlagd konstgräsplan 2011. Vagnhärads Torg upprustades 2013 och investeringar har gjorts i Vagnhärads å-miljö. Parkeringen vid Vagnhärads station slutfördes 2014.
VA-nätet byggnation på Lagnö och Öbolandet satte fart 2011 för att fortsätta åren därefter. Investeringar görs även i vattentäckt och överföringsledning för VA.

Soliditetsutveckling i procent

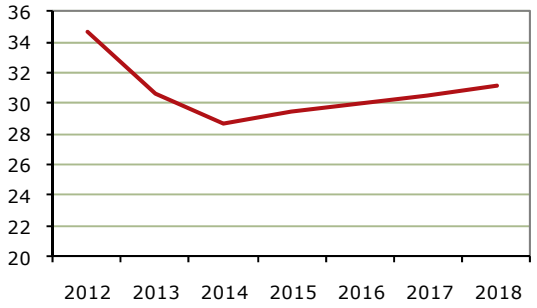

Kommunens långsiktiga finansiella styrka brukar mätas i soliditet, som visar hur stor del av våra tillgångar som finansieras av egna medel. Från 2010 minskade soliditeten till följd av de höga investeringsutgifterna. Soliditeten urholkas om investeringar finansieras via lån. Detta har varit aktuellt under 2010 -2014, då investeringarna varit mycket höga. De år som följer måste därför ha låga investeringsutgifter samtidigt som lån ska kunna amorteras. Bättre resultat än budgeterat förbättrar soliditeten och bör därför eftersträvas.

Några osäkerhetsfaktorer

- SKL:s skatteprognoser som bygger på befolkningsprognoser efter Migrationsverkets ”gissningar”. Hur prognoserna kommer att förändras framöver är mycket osäkert.
- Stora ökade kostnader till följd av demografin i hela Sverige kan komma att påverka ”prislapparna” i kostnadsutjämningssystemet.
- De kraftigt ökade kostnaderna inom funktionshinderområdet som redovisats under 2015 och våren 2016. Hur kommer utvecklingen se ut framåt?
- Ökade kostnader inom socialtjänsten som redovisats sedan 2014.
- Statens arbete med och regler för migration/ integration. Hur väl lyckas vi och vilka kostnader kan det medföra?

Samordning mellan Trosa kommun och de kommunala bolagen

Koncernen Trosa kommun består idag av det helägda bostadsbolaget Trosabygdens Bostäder AB, det indirekt ägda holdingbolaget Trosa Holding AB och det delägda stadsnätsbolaget Trosa Fibernät AB.

De kommunala bolagen innehar tillgångar som kommunfullmäktige har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för. För att utöva detta ansvar krävs samordning, en löpande uppsikt över bolagets verksamhet och tydliga bolagsordningar och ägardirektiv.

Kommunen och bolagen ska i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens intressen och kommunstyrelsen har i detta arbete en viktig samordnande funktion. I dagsläget sker viss samordning mellan kommunen och de kommunala bolagen genom administrativa funktioner kopplat till ekonomi, telefoni och IT.

För att förstärka samordningen inom koncernen kommer kommunens och bolagens verksamheter integreras ytterligare. En sådan integrering rör bland annat fastighetsförvaltning, underhåll och servicefunktioner inom ekonomi, IT, administration, personal och information.

Samordningen ska vara genomförd till 2017.

Framtidsutsikterna för Trosa kommuns ekonomi

När det ekonomiska läget såg ljust ut påminde vi om vikten av att en fortsatt stor återhållsamhet är central för en balanserad långsiktig utveckling. Risken är alltid stor att man tillåter nya kostnadskrävande åtaganden i goda tider som under stor vånda sedan måste omprövas när tiderna försämras. Tack vare denna hållning slapp Trosa denna vånda inför 2010-2014.

Konjunkturutvecklingen och kommunens befolkningsförändringar kan orsaka nya bedömningar och åtgärder för att ha den ekonomiska utvecklingen under kontroll.
Genom att kommunen anslagit medel i en central buffert kommer kommunen att ha vissa marginaler.
De demografiskt betingade behoven ökar åren framöver. Från våren 2015 ökade behoven markant inom några verksamheter.

Om budgetdisciplinen efterlevs av samtliga nämnder ser Trosas framtidsutsikter ljusa ut.

I budgeten räknar vi med att Trosa kommun skall växa och utvecklas på ett positivt sätt kommande år. Invånarantalet beräknas öka med drygt 100 invånare per år. En tillväxt av invånarantalet innebär att fler invånare delar på gjorda och kommande investeringar.

Soliditetsutveckling i procent

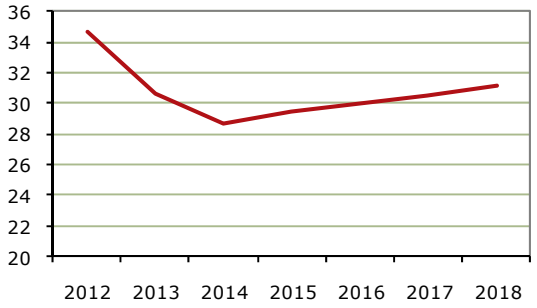

Kommunens långsiktiga finansiella styrka brukar mätas i soliditet, som visar hur stor del av våra tillgångar som finansieras av egna medel. Från 2010 minskade soliditeten till följd av de höga investeringsutgifterna. Soliditeten urholkas om investeringar finansieras via lån. Detta har varit aktuellt under 2010 -2014, då investeringarna varit mycket höga. De år som följer måste därför ha låga investeringsutgifter samtidigt som lån ska kunna amorteras. Bättre resultat än budgeterat förbättrar soliditeten och bör därför eftersträvas.

Några osäkerhetsfaktorer

- SKL:s skatteprognoser som bygger på befolkningsprognoser efter Migrationsverkets ”gissningar”. Hur prognoserna kommer att förändras framöver är mycket osäkert.
- Stora ökade kostnader till följd av demografin i hela Sverige kan komma att påverka ”prislapparna” i kostnadsutjämningssystemet.
- De kraftigt ökade kostnaderna inom funktionshinderområdet som redovisats under 2015 och våren 2016. Hur kommer utvecklingen se ut framåt?
- Ökade kostnader inom socialtjänsten som redovisats sedan 2014.
- Statens arbete med och regler för migration/ integration. Hur väl lyckas vi och vilka kostnader kan det medföra?

Samordning mellan Trosa kommun och de kommunala bolagen

Koncernen Trosa kommun består idag av det helägda bostadsbolaget Trosabygdens Bostäder AB, det indirekt ägda holdingbolaget Trosa Holding AB och det delägda stadsnätsbolaget Trosa Fibernät AB.

De kommunala bolagen innehar tillgångar som kommunfullmäktige har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för. För att utöva detta ansvar krävs samordning, en löpande uppsikt över bolagets verksamhet och tydliga bolagsordningar och ägardirektiv.

Kommunen och bolagen ska i samråd söka lösningar som tillgodoser koncernens intressen och kommunstyrelsen har i detta arbete en viktig samordnande funktion. I dagsläget sker viss samordning mellan kommunen och de kommunala bolagen genom administrativa funktioner kopplat till ekonomi, telefoni och IT.

För att förstärka samordningen inom koncernen kommer kommunens och bolagens verksamheter integreras ytterligare. En sådan integrering rör bland annat fastighetsförvaltning, underhåll och servicefunktioner inom ekonomi, IT, administration, personal och information.

Samordningen ska vara genomförd till 2017.

Framtidsutsikterna för Trosa kommuns ekonomi

När det ekonomiska läget såg ljust ut påminde vi om vikten av att en fortsatt stor återhållsamhet är central för en balanserad långsiktig utveckling. Risken är alltid stor att man tillåter nya kostnadskrävande åtaganden i goda tider som under stor vånda sedan måste omprövas när tiderna försämras. Tack vare denna hållning slapp Trosa denna vånda inför 2010-2014.

Konjunkturutvecklingen och kommunens befolkningsförändringar kan orsaka nya bedömningar och åtgärder för att ha den ekonomiska utvecklingen under kontroll.
Genom att kommunen anslagit medel i en central buffert kommer kommunen att ha vissa marginaler.
De demografiskt betingade behoven ökar åren framöver. Från våren 2015 ökade behoven markant inom några verksamheter.

Om budgetdisciplinen efterlevs av samtliga nämnder ser Trosas framtidsutsikter ljusa ut.

I budgeten räknar vi med att Trosa kommun skall växa och utvecklas på ett positivt sätt kommande år. Invånarantalet beräknas öka med drygt 100 invånare per år. En tillväxt av invånarantalet innebär att fler invånare delar på gjorda och kommande investeringar.

Revideringar av budget som beslutats i Kommunfullmäktige 30 november

- Skattenettot har reviderats enligt SKL:s senaste prognos 2016-10-08, vilket medfört 1,6 Mkr lägre skattenetto än vad som beräknades inför budgetbeslutet i juni. Till följd av den stora befolkningsökningen under 2016 har invånarantalet reviderats upp från 12 172 till 12 300 invånare vilket medför ökat skattenetto.
- Anslaget för Kommunstyrelsens centrala buffert har utökats med 4 Mkr för att möta de ökade kostnader 2017 som fler invånare innebär.
- Humanistiska nämndens budget utökas med 2,9 Mkr och pengbeloppen för förskola/skola räknas upp för löner och priser enligt budgetanvisningarna.
- Vård och omsorgsnämndens budget utökas med 0,597 Mkr för att kompensera Kommunals avtal 2016 avseende undersköterskor. Finansieras genom minskning av finansförvaltningens budget.
- Kultur- och fritidsnämndens budget utökas med 0,2 Mkr för att göra kommuninterna lokalbokningar kostnadsfria. Finansieras genom minskning av finansförvaltningens budget.
- Teknik- och servicenämndens budget utökas med 1 Mkr för finansiering av mindre underhållsåtgärder på kommunens fastigheter. Samtidigt minskas nämndens investeringsbudget med 1 Mkr.
- Budget för kapitaltjänstkostnader har beräknats för 2017 vilket medför följande förändringar:
  - Kultur- och fritidsnämnden +0,016 Mkr
  - Teknik- och servicenämnden -0,475 Mkr
- Internhyran minskas respektive ökas till följd av planerade investeringar 2017:
  - Humanistiska nämnden för hyra av förskolor och skolor +0,767 Mkr
  - Kultur- och fritidsnämndens för hyra av kulturskola, fritidsgård och idrottshallar +0,036 Mkr.
  - Teknik- och servicenämnden -0,034 Mkr
- Pengbelopp för förskola/skola, hemtjänst och särskilt boende har beslutats.
- Avgifter och taxor har reviderats avseende:
  - Vård och omsorg för anpassning till nya belopp för maxtaxa
  - Taxor för uthyrning av kommunens lokaler
  - Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter
  - Avgifter för Trosa Turistcenter
- Kommunfullmäktiges mål har kompletterats med ett jämställdhetsmål och några finansiella mål har reviderats.

Johan Sandlund
Kommunchef

Margareta Smith
Ekonomichef

Kommunfullmäktiges mål

	Mål	Målpecisering	Mätmetod
Medborgarnas kommun			
1.	Medborgarna ska uppleva Trosa som en attraktiv kommun att leva och bo i.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgar-undersökningen
2.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens verksamheter.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgar-undersökningen
3.	Det upplevda inflytandet bland medborgarna ska öka och vara större än snittet av alla kommuner som genomför SCB:s medborgarenkät.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgar-undersökningen
4.	Medborgarna ska känna sig trygga i kommunen och i SCB:s medborgarundersökning ska 70 poäng/100 möjliga uppnås gällande trygghetsfaktor.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgar-undersökningen
5.	Trosa kommun ska vara jämställd avseende politisk representation, arbetsgivarfrågor och service till invånarna	I SKL:s ranking ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25% bästa)	Måluppfyllelse SKL:S öppna jmf
Tillväxt & arbete			
6.	Kommunen ska växa med 150 invånare/år .		Befolknings-statistik
7.	Sysselsättningen i kommunen ska vara minst 82%.		SCB:s arbetsmarknadsstatistik
8.	Kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat enligt svensk näringslivs ranking.		Svenskt Näringslivs ranking
Kärnverksamheter			
9.	Kärnverksamheterna (förskola, grundskola, gymnasium och äldreomsorg) ska vara kostnadseffektiva	Kommunens kostnader ska vara i nivå med standardkostnad för att målet ska uppfyllas.	Jämförs med standardkostn i VKV från SCB
10.	Trosa kommun ska vara en av landets 20 bästa utbildningskommuner	Grundskolan mäts	Måluppfyllelse SKL:S öppna jmf, rankingplats
11.	40 % av kommunens gymnasieungdomar ska påbörja högskoleutbildning inom tre år efter gymnasieskolan.		Skolverkets statistik
12.	Äldreomsorgen ska ha nöjda kunder	I SKL:s ranking ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25% bästa)	Måluppfyllelse SKL:S öppna jmf
Hälsa & miljö			
12.	Folkhälsoindex medborgarna	I SKL:s ranking ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25% bästa)	Måluppfyllelse SKL:S öppna jmf
13.	Kommunen ska ha en hållbar ekologisk utveckling	75% av de nyckeltal som ingår i EKO-kommunernas uppföljning ska förbättras årligen	Sveriges EKO-kommuner
Engagemang			
15.	Hållbart medarbetarengagemang, HME	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor som tagits fram av RKA o SKL
God ekonomisk hushållning			
16.	Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse. Målet är att minst 60 % ska vara planerat underhåll.		
17.	Årets ekonomiska resultat ska motsvara minst 2% av skattenettot för kommunen.		
18.	Kommunkoncernens resultat/ kommunens skattenetto ska vara minst 0,5 % högre än kommunens resultat/skattenettot		

RESULTATBUDGET (TKR)

Invånare	11 860	11 961	12 035	12 300	12 427	12 537
Utdebitering kronor/skattekrona	21:26	21:26	21:26	21:66	21:66	21:66
Budget KF november	**Bokslut**	**Budget**	**Prognos**	**Budget**	**Plan**	**Plan**
Skatteprognos oktober 2016	**2015**	**2016**	**2016-08**	**2017**	**2018**	**2019**
Verksamhetens intäkter	150 484	104 794	180 813	152 351	153 115	154 857
Verksamhetens kostnader	-688 865	-646 467	-737 830	-719 245	-737 170	-759 375
Medfinansiering statlig infrastruktur				-10 000	-10 000	-10 000
Nettobesp. 2016-17 med 3 + 3 mkr ingår ovan					3 000	3 000
Nya satsningar					-5 000	-5 000
Avskrivningar skattekollektivet	-36 746	-39 832	-39 832	-39 186	-41 186	-43 186
Avskrivningar avgiftskollektivet	-2 737	-4 000	-4 000	-4 174	-4 874	-5 574
Central buffert=2 % verks kostn	0	-9 300	0	-14 300	-14 600	-15 000
Verksamhetens nettokostnad	**-577 864**	**-594 805**	**-600 849**	**-634 554**	**-656 715**	**-680 278**
Skatteintäkter	552 076	582 530	582 409	624 294	644 325	668 810
Slutavräkning skatt	-390	-1 005	-3 977	-3 727		
Inkomstutjämningsbidrag	35 971	34 448	40 871	45 178	43 159	43 917
Kostnadsutjämningsavgift	-22 392	-23 109	-24 058	-29 195	-29 496	-29 758
Regleringspost	-459	-1 261	-412	110	-1 999	-3 326
Utjämning LSS	-13 233	-13 590	-13 600	-9 727	-9 830	-9 917
Generellt bidrag	893			2 421	2 421	1 730
Strukturbidrag	1 233	1 244		0	0	0
Flyktingersättning	180	2 163	2 163			
Fastighetsavgift	22 875	23 515	23 998	23 998	23 998	23 998
Skattenetto	**576 754**	**604 935**	**607 394**	**653 352**	**672 578**	**695 454**
Finansiella intäkter	1 498	2 300	3 200	1 500	1 500	1 500
Finansiella kostnader	-6 179	-11 700	-5 500	-11 700	-11 700	-12 300
Årets resultat	**-5 791**	**730**	**4 245**	**8 598**	**5 663**	**4 376**
Försäljning fonder/pensionsföräkring	22 053					
Öronmärkning, 8 mkr 2013	0	4 000	0			
Balanskravsresultat	**16 262**	**4 730**	**4 245**	**8 598**	**5 663**	**4 376**
Resultatmål 2 % skattenetto	**5 768**	**6 049**	**12 148**	**13 067**	**13 452**	**13 909**

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt **skattefinansierade**	**Överfört från 2015**	**Budget 2016**	**Budget 2017**	**Plan 2018**	**Plan 2019**
Stabilisering skredriskområden		1 000	1 000	1 000	1 000
Statsbidrag		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Fritidsanläggningar och Fastigheter					
Planerat underhåll		X	X	X	X
Investeringsreserv Fastigheter		X	X	X	X
Nytt tak Trosa Vårdcentral	X	X			
Solceller 280 m^2 Taket VC		X			
Renovering Trosa VC	X	X	X		
Konvertera VC till fjärrvärme					X
Reparationer/underhåll Industrigatan	X	X	X	X	
Omläggning tak Industrigatan 8 o 8A + ommålning		X			
Hyresgästanpassning Trobo		X			
Fageräng belysning/personalutrymme	X				
Nya avd Fagerängs förskola	X	X			
Fagerhult flytt 2 avd paviljong		X			
Skärgårdens förskola, inkl yttre miljö		X			
Solceller Skärgården		X			
Tomtaklints förskola inkl entré			X	←	←
Hasselbacken ytskickt och utemiljö				X	←
Ytrenovering Kyrkskolan		X	X	←	
Ytrenovering Fornbyskolan			→	X	←
Skolgården Hedeby/Fornby		X	X		
Hedeby hemkunskap			X		
Markförberedelser plugin skolor/förskolor	X				
Upprustning utemiljö förskolor/skolor		X	X	X	X
Skatepark			X		
Lekpark, Safiren o sedan spindelparken			X	X	
Idrottsplatser					
Häradsvallen			X	X	
Skärlagsvallen				X	
Vagnhärads utegym			X		
Pensionärernas hus utegym		X			
Lånesta gård upprustning	X				
Ny offentlig toalett hamnen		X			
Badplats Borgmästarudden			X		
Utöka satsning Sillebadet				X	
Muddring Tureholmsviken		X	X	X	X
Vandringshinder Trosaån					X
Folkets hus köp		***X***			
Folkets hus underhåll		***X***	***X***	***X***	
Paviljong			***X***		
Summa	***10 269***	***41 775***	***35 680***	***16 600***	***12 100***

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Gator och parker	Överfört från 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Planerat underhåll		X	X	X	X
Trafiksäkerhetsåtgärder		X	X	X	X
Lekplatser		X	X	X	X
Utveckling parker grönmiljö		X	X	X	X
Utbyte av armaturer		X	X	X	X
Belysning säkerhet BRÅ hela kommunen		X	X	X	X
Belysning offentliga miljöer			***X***	***X***	
Julbelysning			***X***	***X***	***X***
Belysning utmed Gnestavägen i Vagnhärad			***X***		
Proj Trosaån	X				
Trafiksäkerhet utanför Safiren			X		
Grusad GC-väg Lånesta-Hagarna		X			
Grusad parkering med belysning Lånesta 40 platser		X			
GC-vägar vad bör göras?		X	X	X	
GC-väg Västerljung-Vagnhärad				X	
Gång- och cykelväg till ridskolan vid Tureholm			***X***		
Laddstolpar för elbilar		X	X	X	
Hamnen spontning etapp 1 av 3	X				
Hamnen spontning etapp 2 av 3				X	
Summa	***1 390***	***7 575***	***13 625***	***16 175***	***4 400***
TOTALSUMMA	**11 659**	**49 350**	**49 305**	**32 775**	**16 500**

Projekt avgiftsfinansierade	**Överfört från 2015**	**Budget 2016**	**Budget 2017**	**Plan 2018**	**Plan 2019**
Planerat underhåll			***X***	***X***	***X***
Utredning VA-plan		X			
Överföringsledning Trosa-Vagnhärad	X	X			
Pumpstation Högbergsgatan	X		X		
Allégatan			X		
Nyängen etapp 2 vattenledning	X	X			
Översvämningsutredning Smäckbrogatan		X			
Pumpstationer Gunnarstensgatan	X		X	X	
Proj. Vattentäkt/-verk Sörtuna	X				
Ny huvudvattenledning Sörtuna	X				
Renovering Vagnhärads vattentorn	X		X		
Skärlagsparken dagvattenmagasin	X				
Kalkbruksvägen vatten- och spillvattenledning	X	X			
Tofsö				X	
Ny centrifug Trosa ARV		X			
Återvinning Västerljung			X		
Återvinningsstation Källvik	X				
Summa avgiftsfinansierat	**20 327**	**11 300**	**5 764**	**47 740**	**2 500**

Investeringsbudget nämnderna (tkr)

Projekt skattefinansierade	Överfört från 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Humanistisk nämnd					
Inventarier skolkontoret		300	300	300	300
Inventarier förskolor/skolor		1 200	1 270	1 270	1 200
Inventarier socialkontoret		100	100	100	100
Kultur och Fritid					
Inventarier		250	250	250	250
Oförutsett		100	100	100	100
Vård och omsorg					
Larm, sängar, hjälpmedel, inventarier mm		700	700	700	700
Samhällsbyggnadsnämnd					
Inventarier kontoret		75	75	75	75
Förbifart Trosa					
Teknik och servicenämnd					
Städutrustning		100	100	100	100
Köksutrustning		300	300	300	300
Inventarier tekniska kontoret		100	100	100	100
Traktor Arbetsmarknadsenheten					
Kommunstyrelse					
IT-investeringar		1 000	1 000	1 000	1 000
IT-investeringar skolan (ny- o reinvestering)		2 000	2 000	2 000	2 000
Inventarier kommunkontoret		200	200	200	200
Investeringsreserv		***1 350***	***4 600***	***4 800***	***4 800***
Delsumma nämnder	**0**	**7 775**	**11 095**	**11 295**	**11 225**
Summa skattefinansierade	**11 659**	**57 125**	**60 400**	**44 070**	**27 725**
Totalt	**31 986**	**68 425**	**66 164**	**91 810**	**30 225**

BALANSBUDGET (TKR)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	860 372	866 746	890 680	926 307	941 265
Finansiella anläggningstillgångar	61 584	61 584	61 584	61 584	61 584
Summa anläggningstillångar	**921 956**	**928 330**	**952 264**	**987 891**	**1 002 849**
Exploateringsmark	57 488	60 000	65 000	65 000	60 000
Fordringar/placeringar	75 186	80 000	70 000	60 000	60 000
Likvida medel	36 947	10 000	10 000	10 000	10 000
Summa Tillgångar	**1 091 577**	**1 078 330**	**1 097 264**	**1 122 891**	**1 132 849**
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	321 458	326 188	334 786	340 449	344 825
Därav årets resultat	16 263	4 730	8 598	5 663	4 376
Eget kapital	**321 458**	**326 188**	**334 786**	**340 449**	**344 825**
Avsättningar	42 751	40 000	50 000	60 000	70 000
Avsättningar	**42 751**	**40 000**	**50 000**	**60 000**	**70 000**
Långfristiga Lån (ink ansllutn avg)	516 357	535 000	535 000	600 000	600 000
Långfristiga skulder	**516 357**	**535 000**	**535 000**	**600 000**	**600 000**
Kortfristiga lån					
Kortfristiga skulder	211 011	177 142	177 478	122 442	118 023
Kortfristiga skuler	**211 011**	**177 142**	**177 478**	**122 442**	**118 023**
Skulder	**727 368**	**712 142**	**712 478**	**722 442**	**718 023**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**1 091 577**	**1 078 330**	**1 097 264**	**1 122 891**	**1 132 849**

Soliditet	**29,4%**	**30,2%**	**30,5%**	**30,3%**	**30,4%**

DRIFTBUDGET

Kommunfullmäktige nove	2016 Budget			2017 Budget		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Kommunstyrelse	65 680	3 039	-62 641	70 975	3 039	-67 936
Politisk ledning	8 091	0	-8 091	8 966	0	-8 966
Kommunkontor	46 430	2 759	-43 671	45 823	2 759	-43 064
Ekoutskottet	1 860	280	-1 580	1 886	280	-1 606
Central buffert	9 300		-9 300	14 300		-14 300
Humanistisk nämnd	321 181	20 124	-301 057	373 964	64 468	-309 496
Barnomsorg o utbildning	296 627	19 524	-277 103	304 642	19 524	-285 118
Individ och familjeomsorg	24 554	600	-23 954	69 323	44 944	-24 379
Kultur- o fritidsnämnd	41 742	3 979	-37 763	42 397	4 079	-38 318
Vård- & omsorgsnämnd	178 154	26 702	-151 452	191 704	26 702	-165 002
Teknik o service skatt	108 033	81 474	-26 559	113 556	83 136	-30 420
Samhällsbyggnadsnämnd	15 163	3 505	-11 658	14 883	3 505	-11 378
Miljönämnd	1 891	938	-953	1 898	938	-960
Revision	776		-776	785		-785
Övr kommungem poster	14 631	0	-14 631	22 581	0	-22 581
Pensioner	7 500	0	-7 500	6 500	0	-6 500
Kommmungem	7 381	0	-7 381	6 081	0	-6 081
Omställningsk/resultatöverf	-250		250	0		0
Medfinansiering statlig infrastruktur				10 000		-10 000
Tot skattefin verks	747 252	139 761	-607 491	832 744	185 867	-646 877
Affärsdriv verks	32 760	34 996	2 236	37 376	38 376	1 000
Finansiering						
Avräkning internränta		10 449	10 449		11 323	11 323
Skattenetto		604 935	604 935		653 352	653 352
Finansiella kostnader	11 700	2 300	-9 400	11 700	1 500	-10 200
Öronmärkning		4 000	4 000		0	0
Totalt inklusive örönmärkat	**791 712**	**796 441**	**4 729**	**881 820**	**890 418**	**8 598**

Kommunstyrelsen/Politiks ledning och Kommunkontor

Ordförande: Daniel Portnoff (M)
Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**3 111**	**3 826**	**4 550**	**2 759**	**2 759**
Verksamhetens kostnader	**-51 761**	**-55 087**	**-56 580**	**-54 384**	**-55 468**
Personal	-25 546	-27 887	-28 724	-29 442	-27 300
Kapitalkostnader	-2 317	-2 742	-2 769	-2 811	-2 853
Övriga kostnader	-23 898	-24 458	-28 724	-22 131	-25 315
Nettoresultat	**-48 650**	**-51 261**	**-52 030**	**-51 625**	**-52 709**
Central buffert	0	-9 300	-14 300	-14 600	-15 000

Verksamhetsområde

- Politisk ledning
- Övergripande planverksamhet
- Kommunledning
- Nämndadministration
- Ekonomi
- Personal
- IT-stöd och styrning
- Telefon/internservice
- Information och turism
- Näringslivsfrågor
- Kollektivtrafik
- Krisberedskap
- Överförmyndare
- Finskt förvaltningsområde

Kommunkontoret arbetar för att göra Trosa kommun attraktiv för dagens och morgondagens medborgare, näringsliv och besökare genom strategisk ledning och utveckling samt stöd och service. Kommunkontoret ska bidra till att skapa kommunsveriges bästa chefer med stabila och trygga planeringsförutsättningar.

Verksamhetsförändringar

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent.

En effektivisering av trafiken inom Trosa kommun genomförs under perioden 2016-17 med prioriteringar i enlighet med kommunens kollektiv-trafikvision. För att anpassa den lokala busstrafiken till fler tågavgångar och förbättra ungdomars resmöjligheter tillförs 0,2 Mkr från 2017.

Under de närmaste åren kommer den regionala trafiken på järnväg kunna öka tack vare att nya

spår genom centrala Stockholm tas i drift 2017. För den regionala trafiken har landstinget Sörmland det finansiella huvudansvaret. Arbetet med anpassa det regionala kollektivtrafikutbudet inför 2017, när ny spårkapacitet i Stockholm tillförs pågår. Upphandling av tåg med kommunal borgen har genomförts.

Arbete med ökad koncernsamordning pågår och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar och på sikt en bättre styrning av bolagen och kommunkoncernen. Effektiviseringsåtgärder om 0,6 Mkr inarbetas under 2017 års budget. Kansliet tillförs 0,2 Mkr i utvecklingsmedel 2017, för att understödja arbetet med effektivisering av administrationen.

En utredning pågår under 2016 av den nyligen kommunaliserade turistbyråverksamheten, för att möjliggöra ett ytterligare utvecklat samarbete med kommunens besöksnäringsföretag, 0,4 Mkr tillförs budget 2017.

Trosa kommun genomför under våren 2017 SCB:s medborgarundersökning för sjätte gången. Under-sökningens resultat är en viktig del i kommunens kvalitetsarbete. En särskild analys av resultatet genomförs med början hösten 2017. Eventuella åtgärder utifrån medborgarundersökningen bör

kunna vidtas under 2018. Möjligheterna till kommunikation med medborgarna, bl a genom e-tjänster stärks genom att 0,2 Mkr tillförs 2017.

Kommunens engagemang i bredbandsutbyggnad fortsätter inom ramen för den under 2013 antagna bredbandsstrategin. Fortsatta kommunala insatser kan ske i form av investeringar och/eller kapitaltillskott till Trofi 2015-18. Den kommunala insatsen ska skapa bättre förutsättningar för att andra aktörer i snabbare takt ska kunna leverera bredbandstjänster till medborgare och företagare i kommunen. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i med beslut om koncernsamordning. Den ekonomiska utvecklingen i Trofi kommer under perioden 2016-18 innebära bolaget mognar och kan bli mer kommersiellt självbärande.

Under 2016 sker ett samarbete med Svensk Näringsliv för att förbättra vårt lokala företagsklimat tillsammans med representanter för de lokala företagen. Projektet pågår under 2016, med ambitionen att Trosa kommun ska kunna återta positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass. Arbetet lägger grunden för kommunens fortsatta arbete 2017.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställde som för kommunen. Särskilda insatser för att bromsa de ökande sjukskrivningstalen är aktuella under 2016-17 och 0,2 Mkr i ettårssatsning tillförs 2017.
Ett av kommunfullmäktiges mål, om medarbetarnas engagemang mäts och ska utvärderas årligen inför kommande insatser.

Som ett led i kommunens jämställdhetsarbete ska kommunens ledningsgrupp kommande år arbeta för att skapa bättre möjligheter till karriärvägar inom kvinnodominerade verksamhetsområden.

För att fortsätta förbättra ledarskapet i kommunens verksamhet satsas 0,2 Mkr 2017 till ledningsgruppsutveckling. Även det brottsförebyggande arbetet är prioriterat medel om 0,3 Mkr anslås i en ettårssatsning under 2017.

Förnyelsen av området runt Vagnhärads centrum fortsätter under kommande år med en tredje bostadsbyggnadsetapp och är en fortsatt prioriterad fråga för kommunstyrelsen även kommande år. En fördjupad administrativ samordning av Trosa kommun och Trosabygdens bostäder AB sker under perioden 2016-18.

Kommunstyrelsen och dess planutskott kommer också fortsatt bearbeta tänkbara exploatörer i syfte att öka nybyggnationen av främst bostäder i skilda upplåtelseformer. Trosa kommun ska även kommande år aktivt arbeta med markfrågor i syfte att skapa goda tillväxtmöjligheter. Arbetet med förberedelser inför Ostlänkens byggnation genom kommunen pågår 2017-18. För att understödja detta tillförs Ostlänkenprojektet redan 2017 0,4 Mkr i engångsanslag.

Kommunkontoret fortsätter följa utvecklingen på arbetsmarknaden. Dagens relativt låga arbetslöshetstal i kommunen, på runt 1,5 procent är en följd av en väl fungerande regional och lokal arbetsmarknad. Parallellt med arbetslöshet kan vår arbetsmarknad i övrigt präglas av en lika besvärande arbetskraftbrist.

Utvecklingen inom skolområdet forstsätter med fler satsningar, men de kommande åren kommer IT-enheten också att fokusera på att stödja verksamhets- och kvalitetsutveckling av vård- och omsorgsverksamheten med modern teknik.

Verksamheten 2018-2019

En ny medborgarundersökning ska genomföras 2019. Medborgarundersökningen är en central del i arbetet med att utveckla en attraktiv kommun med hållbar och stabil tillväxt.

Allmänna val ska hållas till kommun, riksdag och landsting/region 2018, vilket innebär en utökad budget för valnämnden.

Trosa kommun fortsätter arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet.

Statens kloka beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken mellan 2017-2028, kommer innebära ett gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det kan innebära att kommunen behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2018-19 komma att påbörjas.

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är en förutsättning för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl.

Eventuella tillkommande skatteintäkter kan användas för att återställa en långsiktigt rimlig resultatnivå samt amortera kommunens låneskuld. Kommunen skulle därmed stå bättre rustad för kommande lågkonjunktur och ökande investeringsbehov till följd av befolkningstillväxt.

För 2017 och perioden framöver ska arbetet med att effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 3 Mkr per år att fortsätta.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	27 887	28 724	3%
Personalkostn/total kostnad	49%	51%	1%

Hållbar utveckling

Kommunstyrelsen har som första nämnd under 2013 beslutat att kommunkontoret arbeta i nivå 2 miljöledningssystemet. Införandet av läsplattor har medfört reducerad pappersförbrukning och minskade tryckkostnader. Uppföljning av miljönyckeltalen visar dock att pappersförbrukningen fortfarande borde gå att minska inför kommande år. Arbetet med att effektivisera användandet av poolbilar prioriteras.

Kommunstyrelsens övergripande ansvar

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att leda och styra Trosa kommuns verksamheter. Tydlighet, långsiktighet och ansvarstagande ska prägla arbetet. Styrelsen skall bidra till att våra verksamheter får stabila grundförutsättningar gällande ekonomi, ledarskap och styrsystem. I styrelsens arbete ingår även omvärldsbevakning och att bidra positivt till utvecklingen nationellt och internationellt.
Politikerna ansvarar för att sätta mål och prioritera resurser på ett övergripande plan samt att regelbundet följa upp målen, kvaliteten och effektiviteten i verksamheterna.
Tjänstemannaorganisationen och ytterst ledningsgruppen ansvarar för hur arbetet skall genomföras för att nå bästa resultat.

Ett viktigt ansvar för kommunstyrelsen är också att säkerställa att kommunens verksamhet är öppen, tydlig och uppfyller invånarnas förväntningar. Kommunstyrelsen skall vara pådrivande i kommunens förändringsarbete och sörja för att helhetsperspektivet genomsyrar organisationen.

För att detta skall möjliggöras är det viktigt att samla kompetens och resurser under kommunchefens ledning i frågor som rör personal, utveckling, ekonomi, näringsliv, information, tillväxt, kommunikation och ekologi.

Ett viktigt verktyg för att upprätthålla en väl fungerande styrning och ledning är vår ekonomistyrmodell. Ansvarfördelningen mellan politiker och tjänstemän framgår tydligt i modellen och den uppmuntrar till effektivitet och kvalitetsutveckling.

I kommunstyrelsens arbete utgör medborgarundersökningen som görs vartannat år ett viktigt underlag. Medborgarnas behov skall stå i fokus och genom medborgarundersökningen får vi omfattande kunskaper och underlag för de prioriteringar som görs och de beslut som fattas.

Kommunstyrelsens tre övergripande mål

Inriktningen för kommunstyrelsens arbete utgår från tre övergripande mål:

- *Trosa kommun ska ha nöjda medborgare*
- *Trosa kommun ska ha nöjda företagare*
- *Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare*

För att uppfylla de tre övergripande målen har kommunstyrelsen formulerat ett antal underliggande mål kopplade till styrelsens ansvarsområden. En fullständig måluppfyllelse kräver ständiga förbättringar och heltäckande insatser inom samtliga områden.

Kommunstyrelsens mål

	Vad	Mål	Mätmetod
Trosa kommun ska ha nöjda medborgarna			
1.	Trosas medborgare ska rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med (NRI)	Medborgar-undersökningen
2.	Trosas medborgare ska känna trygghet	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med (NRI)	Medborgar-undersökningen
3.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunikationsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgar-undersökningen
		Trosa kommun ska öka antalet avgångar/ankomsetr inom kollektivtrafiken avseende regionala trafikförbidelser	Kommunens årliga sammanställning
4.	Trosas medborgare ska vara nöjda med arbetsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgar-undersökningen
5.	Trosa medborgare ska uppleva en hög tillgänglighet och ett gott bemötande från de kommunala verksamheterna	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med (NMI)	Medborgar-undersökningen
6.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med (NII)	Medborgar-undersökningen
7.	Valdeltagandet bland röstberättigade ska till nästa val 2018 öka.	Kommunalvalet: Målet mäts endast med valår	Kommunval
8.	Kollektivtrafikens andel av det totala resandet ska öka.	Mäts inte av kollektiv-trafikmyndigheten varför målet ses över inför reviderad budget i höst	
Trosa kommun ska ha nöjda företagare			
9.	Företagare som haft minst ett ärende hos kommunen ska vara nöjda	Trosa ska tillhöra de 10 bästa kommunerma i totalbedömningen.	SKL:s Insikten
10.	Trosa ska ha landets bästa företagsklimat	Kommunen ska vara i topp 20 av lansdets 290 kommuner i rankingen	Svenskt näringslivs årliga ranking
11.	Trosas företagare ska vara nöjda med kommunikationsmöjligheterna	Trosa kommun ska öka antalet avgångar/ankomsetr inom kollektivtrafiken avseende regionala trafikförbidelser	Egen sammanställning årligen
Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare			
12.	Trosa kommun ska ha nöjda och engagerade medarbetare	80% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5	Årlig enkät HME
13.	Kommunkontoret ska ha nöjda och engagerade medarbetare	90% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5	Kontorets årliga kundundersökning
14.	Frisknärvaron för kommunens anställda ska öka	Jämförs med tidigare år	Kartläggs varje år

Kommunstyrelsen/Ekoutskottet

Ordförande: Stefan Björnmalm (C)
Kommunekolog: Elin van Dooren

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**321**	**280**	**280**	**280**	**280**
Verksamhetens kostnader	**-1 795**	**-1 860**	**-1 886**	**-1 925**	**-1 965**
Personal	-1 229	-1 197	-1 227	-1 258	-1 289
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-566	-663	-659	-667	-676
Nettoresultat	**-1 474**	**-1 580**	**-1 606**	**-1 645**	**-1 685**

Verksamhetsområde

- Hållbar samhällsutveckling
- Naturresursplanering
- Miljökonsekvensbedömning
- Miljöledning
- Miljöanpassad upphandling
- Energirådgivning
- Energieffektivisering
- Samordning ekokommunen Trosa
- Naturskydd
- Övergripande folkhälsoplanering

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens ekoutskott. Ekoutskottet verkar strategiskt för utvecklingen av Ekokommunen Trosa och en hållbar utveckling.

Verksamhetsförändringar

I en utredning från Energimyndigheten föreslås att kommuner med färre än 18 000 invånare inte längre enskilt ska kunna söka bidrag för energi- och klimatrådgivningen från och med 2017. Förutsättningarna är fortfarande oklara men det kan innebära ett lägre bidragsbelopp framöver än de 280 tkr per år vi hittills fått för energi- och klimatrådgivningen. I väntan på beslut undersöks möjliga samarbeten med närliggande kommuner.

Verksamheten 2018-2019

Inga särskilda förändringar av verksamheten är planerade. Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	1 197	1 227	2%
Personalkostn/total kostnad	64%	65%	1%

Personalkostnaderna står för drygt hälften av verksamhetens budget. På ekologienheten arbetar kommunekologen och energi- och klimatrådgivaren.

Hållbar utveckling

Ekoutskottet verkar strategiskt för utveckling av ekologisk hållbarhet i samhället och med att främja förutsättningarna för en god folkhälsa. Detta sker genom utveckling av rådgivning och planeringsverktyg, driva projekt och medverka i olika planeringssammanhang.

Kommunstyrelsens ekoutskott ansvarar för övergripande utveckling och uppföljning av kommunens miljöledningssystem.

Nyckeltal

Verksamhetsmått	Redov. 2015	Redov. 2014
CO2-utsläpp kg/inv.	**4547**	**4732**
Fosforhalt vid Trosaåns utlopp årsmedelvärde µg/l	**44,3**	**44,0**
Kvävehalt vid Trosaåns utlopp årsmedelvärde µg/l	**1300**	**1268**

Ekoutskottets mål

	Mål	Målprecisering	Mätmetod
1.	Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån till Östersjön ska minska	Utsläppen av fosfor och kväve från Trosaåns utlopp ska minska årligen	Mätstation vid Trosaåns utlopp
2.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de kommuner som SCB jämför med	Medborgar-undersök-ningen (NMI)
3.	Energianvändningen i kommunen ska minska	Energianvändningen per invånare ska minska årligen	Statistik från SCB
4.	Utsläpp av koldioxid i kommunen ska minska	Utsläppen av koldioxid per invånare ska minska årligen	Statistik från RUS (Naturvårds-verket)
5.	Trosa kommun ska aktivt verka för minskad negativ miljöpåverkan	Kommunen ska ha ett aktivt miljöledningssystem	Sammanställ-ning av verksam-heternas miljölednings-arbete
6.	Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur	Betygsindex minst 8 av 10 för frågan om tillgång till parker, grönområden och natur i NRI	Medborgarundersök-ningen (NRI)

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Tomas Landskog

Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**5 454**	**3 505**	**3 473**	**3 505**	**3 505**
Verksamhetens kostnader	**-15 461**	**-15 163**	**-14 851**	**-14 957**	**-15 032**
Personal	-5 020	-5 682	**-5 513**	-5 651	-5 792
Kapitalkostnader	-30	-11	**-11**	-11	-11
Övriga kostnader	-10 411	-9 470	**-9 327**	-9 295	-9 229
Nettoresultat	**-10 007**	**-11 658**	**-11 378**	**-11 452**	**-11 527**

Verksamhetsområde

- Plan och bygglov
- Räddningstjänst
- Bostadsanpassning
- Strandskydd
- Mark och exploatering
- Tomtkö
- Kartverk, gatunamn, adressättning
- GIS, befolkningsprognos
- Infrastrukturplanering, Ostlänken

Plan- och bygglagen fastställer att det är den kommunala byggnadsnämndens angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten samt att pröva tillstånd för byggande och andra åtgärder. Nämnden har således en central och omfattande myndighetsroll mot såväl allmänheten som andra instanser och myndigheter.

Lagen fastställer dessutom att nämnden skall ge den information och vägledning som den enskilde behöver och begär, samt att planläggning skall ske med ett stort medborgarinflytande förutom annat lagstadgat förfarande.

Nämnden är således kommunens centrala organ när det gäller arbetet med sammanfattande och långsiktig fysisk samhällsplanering.

Arbetsuppgifterna omfattar bland annat:

- Framtagande av program, översiktsplaner och detaljplaner där viktiga arbetsmoment är anlitande av plankonsult, diskussioner med exploatör, planutformning, samråd, granskning och åtgärder i samband med antagande av detaljplanerna
- Hantering av och beslut i bygglov, anmälningsärenden samt medverkan vid olika typer av gestaltningsfrågor. Lokaliseringsfrågor och förhandsbesked på landsbygden och strandskyddsfrågor.
- Tillsyn under byggskedet genom start- och slutbesked, tekniskt samråd, beslut om kontrollplan samt prövning av kontrollansvariga och sakkunniga.
- Rådgivning och upplysningar till allmänheten och de inblandade i byggprocessen med en inriktning på förebyggande verksamhet.
- Hantering av bostadsanpassningsbidrag för att ge personer med funktionshinder möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.
- Arkivering av bygglov för digital hantering till databas.

Byggnation Fänsåker, Vagnhärad

Översiktsplanen för Trosa kommun som antas av kommunfullmäktige är grundläggande för arbetet med framtagande av detaljplaner. Översiktsplanen anger mål och inriktning för bl.a. utvecklingen av nya bostäder. En särskild prognos rörande befolkningsutvecklingen tas löpande fram.

Räddningstjänsten köps från Nyköping och regleras enligt särskilt avtal. Räddningstjänstlagen meddelar bl.a. föreskrifter om hur samhällets räddningstjänst skall organiseras och bedrivas. Lagen förskriver även att kommunen skall svara

för att åtgärder vidtas så att skador till följd av bränder förebyggs samt att brandsyn och sotning utförs med fastställd regelbundenhet.

Räddningstjänsten skall verka för ett tryggt och säkert samhälle genom att följa och aktivt delta i samhällets utveckling. Detta sker genom att åtgärder vidtas för att olyckor inte skall inträffa samt att hindra och begränsa olyckors konsekvenser för liv, miljö och egendom.

Kommunfullmäktige har under 2015 antagit ett handlingsprogram för perioden 2016-2020 rörande olycksförebyggande och skadeavhjälpande arbete, som närmare reglerar denna verksamhet.

Mät- och kartverksamheten är reglerad i avtal med Metria i Katrineholm och avser ajourhållning och utveckling av kommunens stomnät och digitala primärkartverk. Framtagande av grundkartor för detaljplaner och upprättande av nybyggnadskartor inför bygglov är andra viktiga arbetsuppgifter. Dessutom sker husutstakningar och lägeskontroller i byggskedet.

Genom mark- och exploateringsverksamheten ser kommunen till att erforderlig mark finns tillgänglig för byggnation samt att de detaljplaner som antas genomförs av exploatörer. Samhällsbyggnads-kontoret förhandlar fram exploateringsavtal med aktuell exploatör där kommunens och exploatörens åtaganden regleras.

Markregleringar, servitutsåtgärder, ledningsrätt, gemensamhetsanläggningar och andra lantmäteri-tekniska åtgärder genomförs också i enlighet med antagna detaljplaner där samarbetet med lantmäteriet är en viktig del.

Samhällsbyggnadskontoret arbetar tillsammans med kommunens tekniska enhet också med den långsiktiga infrastrukturplaneringen. Aktuella projekt av större dignitet de kommande åren är bland annat Ostlänken, Infart västra Trosa och väg 218.

Verksamhetsförändringar

Utvecklingsfrågor

Gällande översiktplan skapar förutsättningar för en befolkningsökning med ca 2 % per år. Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är mycket hög vilket beräknas fortsätta under 2016-2017 i kommunens alla delar, samtidigt som permanentning av fritidsbostäder liksom pågående generationsväxling fortsätter.

Kommunen fortsätter planeringen för centrala Vagnhärad med en ny detaljplan vid Fagerhults förskola som innehåller ett betydande tillskott av nya lägenheter. Stora planeringsinsatser kommer också att ske avseende den fortsatta planeringen för Infart västra Trosa och under 2016-2017 fortsätter det påbörjade järnvägsplanearbetet för Ostlänken. Dessa båda uppdrag kommer i hög grad påverka nämndens arbete.

Nya detaljplaner för nya bostadsområden i kommunens olika delar arbetas fram i enlighet med översiktsplanen. I Trosa fortsätter planeringen/exploatering för nya bostäder vid bland annat Öbolandet, Trosalundsberget, Hökeberga, Sockengatan, Hagaberg, kvarteret Mejseln och Ådaområdet.

I Vagnhärad sker utbyggnad av nya bostäder främst i centrala Vagnhärad, Allhuset, Fänsåker och Albyområdet. Planeringsarbetet för Solbergaområdet kommer att intensifieras de kommande åren. I Västerljung fortsätter byggnationen vid Hammarbyvägen.

Budgetmässiga förändringar

Budgeten följer den av kommunstyrelsen fastlagda ramen vilket bland annat innebär rationaliseringar på sammanlagt ca 400 tkr. Dessa fördelas på nämndens samtliga områden utifrån budgetvolym för respektive del. Utöver detta ökar nämndens kostnader med ca 300 tkr eftersom nämndsekreterarskapet numera köps av Kommunkontoret. Budgeten innehåller också en ettårssatsning på 200 tkr rörande digital bygglovhantering.

Verksamheten 2017-2018

Samhällsbyggnadsnämndens intensiva arbete med nya bostadsområden fortsätter i enlighet med den nya översiktsplanen. Arbetet med utvecklingen av centrala Vagnhärad fortsätter, detaljplaneläggning av Solbergaområdet inleds samt arbetet med Ostlänken blir allt mer konkret och kommer på olika sätt att inkludera merparten av Samhällsbyggnadsnämndens olika verksamhetsområden.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	5 682	5 513	-3%
Personalkostn/total kostnad	37%	37%	0%

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2015	Budget 2016	Budget 2017
Plan och bygg			
antal inkomna bygglovsansök.	383	**280**	**330**
Antal beslutade bygglov	303	**280**	**330**
Antal inkomna strandskydd	35	**30**	**30**
Antal pågående detaljplaner	14	**20**	**15**
Antal antagna planer	8	**12**	**10**
Anmälan inst av eldstad	64	**60**	**60**
Mark och bostäder			
Ansökan om bostadsanpassn.	86	**60**	**75**
Antal i tomtkön	100	**110**	**100**
Slutförda lantmäteriförrättn.	13	**12**	**12**
Mät och kart			
Antal grundkartor	6	**10**	**8**
Antal nybyggnadskartor	89	**30**	**50**
Antal husutstakningar	42	**30**	**40**
Samhällsskydd			
Antal utryckningar	158	**160**	**160**
Antal insatser vid brand totalt	29	**22**	**22**
Brand i byggnad/därav i bostad	14/11	**10/5**	**10/5**
Automatlarm	27	**25**	**25**
Trafikolyckor	29	**30**	**30**
Räddningstjänst i kr/inv	525	**500**	**540**

Hållbar utveckling

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter utgörs till stor del av myndighetsutövning där ärenden prövas enligt plan- och bygglagen, miljöbalken, m.fl. lagar. Beslut, tillstånd, tillsyn, anmälningar, samråd samt råd och information utförs löpande inom alla nämndens verksamhetsområden med beaktande av kommunens ekologiska målsättningar. Här betonas vikten av löpande samråd med kommunekologen och energirådgivaren som en viktig del i samhällsbyggnadsprocessen. I översiktsplanen behandlas de ekologiska aspekterna såväl ur ett naturvetenskapligt hänseende som utifrån ett övergripande stadsbyggnadsperspektiv. Detaljplaner tas fram där sunda, energieffektiva bostadsområden eftersträvas med god tillgång på natur och grönytor. De ekologiska frågorna framhålls också i kommunens exploateringsavtal vid ny bebyggelse.

Mål

Samhällsbyggnadsnämnden skall med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällutveckling och tillväxt med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden samt en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och kommande generationer. Sambandet mellan tätorter och landsbygd ska planeras utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.

Våra ledord är långsiktighet, hållbarhet, service och effektivitet.

Samhällsbyggnadsnämndens mål 2017

	Vad	Mål	Mätmetod
1	Fysisk planering	För att säkerställa god framförhållning i den fysiska planeringen ska kommunen arbeta kontinuerligt med den kommuntäckande översiktsplanen. Behovet av att arbeta fram en ny översiktsplan ska prövas årligen	Egen avstämning
2	Nybyggnation	Skapa förutsättningar för en genomsnittlig årlig befolkningstillväxt på cirka 150 personer genom mångfacetterad och högkvalitativ nybyggnation i såväl Trosa kommuns samtliga tätorter som på landsbygden	Egen avstämning
3	Trygghet	Trosa kommun ska vara topp 20 i landet	Medborgarundersökningen
4	Service till företagen	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför mätningen	SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor
5	Bostäder	Trosa kommun skall fortsätta öka och överstiga rikssnittet avseende bostäder (utbud, möjligheter att hitta boende etc.)	Medborgarundersökningen
6	Handläggningstid	Den genomsnittliga handläggningstiden (medianvärde) för bygglovhantering ska vara högst 4 veckor	Egen mätning
7	Medarbetarengagemang	80 % av medarbetarna på samhällsbyggnadskontoret ska ge det sammanvägda betyget 4-5 på en femgradig skala	Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor framtagna av SKL och RKA

Humanistiska nämnden/Barnomsorg - Utbildning

Ordförande Helena Koch
Skolchef Mats Larsson

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**27 007**	**19 524**	**19 524**	**19 524**	**19 524**
Verksamhetens kostnader	**-297 356**	**-294 464**	**-304 642**	**-314 539**	**-325 580**
Personal	-161 610	-163 101	-167 791	-171 989	-176 292
Kapitalkostnader	-1 987	-1 359	-662	-679	-706
Övriga kostnader	-133 759	-130 004	-136 189	-141 871	-148 582
Nettoresultat	**-270 349**	**-274 940**	**-285 118**	**-295 015**	**-306 056**

Verksamhetsområde

- Förskola
- Skolbarnomsorg
- Grundskola
- Särskola
- Gymnasieutbildning
- Vuxenutbildning
- SFI
- Etablering

Förskola
Förskolan vänder sig till barn från ett år till dess de börjar skolan. Förskolan skall lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten skall vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan erbjuder barnen god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Barn till föräldrar som är föräldralediga och arbetssökande har rätt till plats 20 timmar per vecka. Trosa kommun erbjuder barnomsorg på obekväm arbetstid från måndag kl 18.00 till och med lördag kl 08.00.

Skolbarnomsorg
I skolbarnomsorgen tas skolbarn upp till 13 år emot före och efter förskoleklassen eller skolan. Föräldrar som arbetar eller studerar har rätt till plats. Skolbarnsomsorg bedrivs i form av fritidshem.

Förskoleklass och Grundskola
Förskoleklassen är en frivillig skolform som skall stimulera varje barns utveckling och lärande, samt ligga till grund för fortsatta skolgången. I förskoleklass möts förskolans och grundskolans pedagogik.

Grundskolan är en nioårig obligatorisk skolform som syftar till att ge eleverna de kunskaper och färdigheter de behöver för att delta i samhällslivet. Grundskoleutbildningen ska också ligga till grund för fortsatt utbildning i gymnasieskolan.

Särskola
Barn som inte förväntas kunna nå målen i grundskolan på grund av att de har en utvecklingsstörning har rätt att tas emot i den obligatoriska grundsärskolan. På Kyrkskolan finns särskola för elever upp till skolår 6 och på Hedebyskolan finns särskola för elever från skolår 7 till 9. Efter den obligatoriska grundsärskolan har eleven rätt att gå 4 år i den frivilliga gymnasiesärskolan. Samverkansavtal finns med Nyköpings kommun.

Gymnasieskola
Trosa kommun erbjuder ungdomar gymnasieutbildning genom samverkansavtal i Nyköping, Södertälje, Salems kommuner och med Ökna lantbruksgymnasium. Eleverna kan söka gymnasieutbildning i andra kommuner och friskolor.

Vuxenutbildning
Den kommunala vuxenutbildningen omfattar studier på grundläggande eller gymnasial nivå. Samverkansavtal finns med Nyköpings kommun som utbildningsanordnare, vägledning och mäklare av andra utbildare.

SFI
Trosa kommun har egen undervisning i SFI, Svenska för invandrare.

Etablering
Trosa Kommun ansvar för det praktiska mottagandet av nyanlända flyktingar, andra skyddsbehövande och deras anhöriga och att svenska för invandrare (sfi), barnomsorg och skola finns tillgängliga som en del av mottagandet. Arbetsförmedlingen har det samlade ansvaret för nyanländas etablering. Det förväntas leda till att arbetsmarknadsperspektivet gäller från dag ett och att arbete står i centrum för insatserna.

Verksamhetsförändringar

Under de senaste åren har Trosa kommun stadigt ökat sitt mottagande av flyktingar. Verksamheterna arbetar med att utveckla mottagandet, barnomsorg och skolgång för nyanlända barn och ungdomar. Kostnader för lagstyrd verksamhet inom modersmålsenheten som inte ryms inom ram beräknas till ca 2 400 tkr. Modersmålsenheten ansvarar för kartläggning av nyanländas kunskaper, studiehandledning, modermål och Svenska som andraspråk.

Utbyggnad av antalet förskoleavdelningar i Trosa med möjlig driftstart av verksamhet vid årsskiftet 2016/2017

Ramförändringar
Ramminskning om 200 tkr avser minskning av budget vårdnadsbidrag då detta nu fasas ut efter beslut om att avskaffa vårdnadsbidrag. Ramökning om 767 tkr för ökning av internhyreskostnader.

Rampåverkande satsningar
Rampåverkande satsningar om totalt 1 200 tkr.
700 tkr avseende Modersmål/SVA
500 tkr avseende förstärkt vuxenutbildning

Ettårssatsningar
I ramen för budget 2017 finns en 1-årssatsning på 200 tkr avseende kunddialog förskola/skola

Rationaliseringar
Budgeten är beräknad med föreslagna rationaliseringar inlagda om totalt 833 tkr.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Förskola			
Antal barn			
Förskola 1-3 år		213	360
Förskola 4-5 år		413	250
Summa	**612**	**626**	**610**
Skolbarnomsorg			
Antal barn			
Fritisdshem	652	677	697
Summa	**652**	**677**	**697**
Grundskola			
Antal elever			
Förskoleklass	149	151	163
År 1-5	741	761	768
År 6-9	152	149	151
År 7-9	426	445	451
Summa	**1468**	**1505**	**1532**
Gymnasieskola			
Antal elever	403	409	406
Summa	**403**	**409**	**406**

Till budget 2016 ändrades åldersintervallet för peng inom förskola, varför inga detaljsiffror på dessa finns med för 2015.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr. %
Personalkostnader, tkr	163 101	167 791	3%
Personalkostnad/total kostnad	55%	55%	0%

Verksamheten 2018-2019

Barn och elevantal
Enligt de gemensamma planeringsförutsätt-ningarna, GPF, beräknas antalet barn i barnomsorg, grundskola och gymnasieverksamhet öka både 2017 och 2018.

Fortsatt stort behov av högskoleutbildad personal
Verksamheterna kommer att ha ett fortsatt stort behov av att rekrytera förskollärare, fritidspedagoger och lärare. Tillgången till dessa personalkategorier kommer att vara fortsatt begränsad. Att verksamheten har bra arbetsmiljö, bra resultat, fortsatt lönesatsning, adekvat kompetensutveckling och bra samverkansklimat är avgörande för framgång i rekryteringsarbetet.

Humanistiska nämndens mål

Utgångspunkt för Humanistiska nämndens mål är KF:s övergipande mål för skola och utbildning. Att minst 40 % skall gå till högskola inom 3 år efter avslutat gymnasium. Att Trosas skolor skall tillhöra de 20 bästa enligt SKL:s Öppna jämförelse. Att verksamheten skall vara kostnadseffektiv.

Humanistiska nämndens mål:

För många av Humanistiska nämndens mål gäller per definition, och utifrån gällande lagstiftning att måluppfyllelsen skall vara 100 %. Till exempel att alla elever skall ges förutsättningar att nå sina mål, och att alla barn skall känna sig trygga i skolan. Humanistiska nämnden uppdrar i sitt målarbete att metodiken är ständiga förbättringar, att alltid utgå från nuläget och därefter förbättra verksamheten. Humanistiska nämndens mål kan till stora delar följas som resultat i officiella källor såsom SIRIS, SKL:s Öppna jämförelser, Kommunernas kvalitet i korthet och till övergripande kommunala undersökningar som Klassens kvalitetsrapport.

Investeringar

Investeringsbudgeten för Barnomsorg – Utbildning uppgår till 1 500 tkr för 2017.

Av dessa är 1 200 tkr till för utbyte av inventarier på förskolor och skolor.
300 tkr är reserverade för skolchefen för gemensamma verksamheter samt oförutsedda behov.

Ekologisk utveckling

Under barn- och ungdomsåren formas värderingar och handlingsmönster. Både förskolans och skolans läroplaner har mål inom detta område: att barnen i förskolan ska förstå sin egen delaktighet i naturens kretslopp och att eleverna ska känna till förutsättningar för en god miljö och förstå de grundläggande ekologiska sammanhangen.
Hållbar utveckling finns med som ett prioriterat område i kvalitetsredovisningarna. Varje förskola och skola bedömer varje år hur långt de kommit i sitt miljöarbete utifrån ett framtaget gemensamt bedömningsunderlag.
Alla förskolor och skolor arbetar i enlighet med kommunens miljöledningssystem, och har också erövrat utmärkelsen Grön Flagg.

Humanistiska nämndens mål / Barn & Utbildning

	Verksamhet	Specifikation	Mätning	Mätmetod/källa
Respekt för individen				
1.	Barn & utbildning	Alla ska ges förutsättningar att nå sina mål	Jag får den hjälp jag behöver om… Mina lärare hjälper mig om…	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport
2.	Barn & utbildning	Lust och mod till lärande ska stimuleras ytterligare	Skolarbetet gör mig nyfiken… Jag skulle kunna nå ännu högre…	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport
Stimulerande arbetsmiljö				
5.	Barn & utbildning	Trygghet och arbetsro	Jag är inte rädd när jag… Jag kan koncentrera mig på…	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport
6.	Barn & utbildning	Inflytande och likabehandling	Man lyssnar på mina åsikter… Jag känner att jag duger som jag är	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport
Ständiga förbättringar				
9.	Barn & utbildning	Högre och mer positiva förväntningar	Mina lärare förväntar sig att jag ska nå… Jag vet vad jag behöver kunna	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport
10.	Barn & utbildning	Förbättrade positioner i ranking	Mjuka värden - demokrati och inflytande. Hårda värden - kunskap och ekonomi	Enkät och statistik - Rank ÖJ/KKIK/SIRIS
Hög effektivitet				
13.	Barn & utbildning	Höjd effektivitetskvot resultat/kostnad	Kunskapsnivåer per utbildningskrona Mjuka värden per utbildningskrona	Statistik - Öppna jämförelser/KKIK/intern statistik
14.	Barn & utbildning	Ökad övergångsfrekvens gymnasium och högskola	Direktövergång till gymnasiet Till högskola inom 4 år	Statistik - Öppna jämförelser/SIRIS. HSV:s statistik

Humanistiska nämnden/Individ- och familjeomsorg

Ordförande: Helena Koch
Ordförande Individ- och familjeutskott: Bengt-Eric Sandström
Produktionschef: Graham Owen

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**22 186**	**43 660**	**44 944**	**45 787**	**46 645**
Verksamhetens kostnader	**-48 625**	**-67 614**	**-69 323**	**-70 341**	**-71 577**
Personal	-10 794	-12 712	-13 272	-13 604	-13 944
Kapitalkostnader	-16	-7	-7	-7	-7
Övriga kostnader	-37 815	-54 895	-56 044	-56 730	-57 626
Nettoresultat	**-26 439**	**-23 954**	**-24 379**	**-24 554**	**-24 932**

Verksamhetsområde

- Barnavårdsutredningar
- Ekonomiskt bistånd
- Vård och behandling
- Familjerätt
- Familjemottagning
- Familjerådgivning
- Alkohol- och drogrådgivning
- Ensamkommande asylsökande barn
- HVB boende ensamkommande barn
- Socialjour

Individ och familjeomsorgen ger bl.a. individuellt riktade insatser till barn och unga, familjer, missbrukare, personer med psykosociala problem, kvinnor som utsatts för våld m.fl.

Insatserna ges i form av råd, stöd, motivation och vård och behandling. Andra insatser inkluderar ekonomiskt bistånd, budget- och skuldrådgivning, dödsboanmälningar, familjerätt och familjerådgivning.

Vi erbjuder ungdomsbehandling och familjebehandling. Ibland kan kontaktperson/familj, familjehem eller institutionsplacering vara enda alternativet för att uppfylla vårdbehovet.

För föräldrar, barn och unga har vi en socialsekreterare vid landstinget och kommunens gemensamma familjemottagning på vårdcentralen

Alkohol- och drogrådgivningen ger både behandling och eftervård. Anhöriga får också stöd. Ibland när det gäller problem med missbruk behöver vården inledas på behandlingshem.

Socialkontoret har avtal med Södertälje kommun om socialjour på kvällar och helger. Det medför att akuta situationer handläggs omedelbart samt att åtgärderna rapporteras kommande vardag.

Verksamhetsförändringar

I maj 2016 öppnar vi ett HVB boende med 7-10 platser på Stensund. Vi ser ett behov av fler platser i kommunen för HVB- och stöd/utsluss boende för ensamkommande barn. Inför 2017 behöver vi planera vidare för olika boendeformer. Det osäkra läget beträffande flyktingsituationen och långa handläggningstid av asylansökningar försvårar planeringsarbete.

I budget 2017 är utgångspunkt att ersättning från Migrationsverket täcka våra kostnader för handläggare, HVB personal och drift och andra placeringsbehov. Det finns dock osäkerhet om Migrationsverkets ersättning kan täcka alla kostnader. Vi har ett utökat behov i form av arbetsledning, transportkostnader och administrativt stöd. I vissa ärenden ser vi även att vårdbehovet innebär kostsamma insatser i form av behandlingshem eller tvångsvård enligt LVU.

Trosa kommun har ökat mottagande av flyktingar de senaste åren och även inflyttning av anhöriga till ensamkommande barn har ökat. Dessa grupper är i vissa fall i behov av kompletterande försörjningsstöd från socialkontoret under etableringstiden.

Vi har ett fortsatt behov av att rekrytera socialsekreterare och behandlingspersonal. Det råder brist på personal med rätt kompetens och kunskap och allt fler socionomer väljer andra karriärvägar eller anställning via bemanningsföretag. Vi behöver skapa en bra arbetsmiljö, ett bra samarbets- och samverkansklimat och vara konkurrenskraftig i förhållande till andra kommuner och arbetsgivare.

Besparingar
I budgetramen är beslutade besparingar om 245 tkr inlagda.
De beslutade besparingarna är;

- Färre dygn placering barn och vuxna
- Attraktiv arbetsplats, arbete i team kring klienter som ska medföra att personal stannar och behovet av inhyrd personal minskar.

Rationaliseringar
I Budgetramen är rationaliseringar inlagda om totalt 23 tkr.

Ettårssatsningar
I ramen för budget 2017 finns en 1-årssatsning på 300 tkr avseende IT-system IFO.

Verksamheten 2018-2019

Vi behöver skapa en hållbar personalsituation för att vara en effektiv verksamhet och för att erbjuda kontinuitet i kontakt med brukare.

Vi ser behov av fortsatt stöd till ensamkommande barn i integrationsprocessen framöver. Ett flertal barn förväntas få besked om uppehållstillstånd under 2017 och det blir viktigt att utforma stöd för att främja processen.

Vi har räknat upp budgeten för intäkter och kostnader 2018-2019 utifrån nuvarande situationen och överenskommelse som gäller avseende ensamkommande flyktingbarn.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	12 712	13 272	4%
Personalkostn/total kostnad	19%	19%	0%

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2015	Budget 2016	Budget 2017
Försörjningsstöd			
Antal hushåll med försörjningsstöd/månad	55	58	55
Medelbistånd/hushåll och månad	6746	7400	7000
Bidragstid i genomsnitt antal månader	4	4	4
Insatser - barn och ungdom under 18 år			
Insatsdagar kontaktperson, barn	2110	2000	2000
Medelkostnad per dygn	135	110	120
Vårdygn i familjehem, barn (inkl vårdnadsöverflyttningar)	1314	1750	1750
Medelkostnad/dygn	597	580	600
Vårddygn i förstärkt familjehem, barn/vux	730	365	365
Medelkostnad per dygn	2541	2400	2500
Vårddygn i HVB, barn	677	230	
Medelkostnad per dygn	4143	3700	
Vårdygn i SIS-hem, barn	53	60	55
Medelkostnad/dygn	5298	4600	5000
Insatser - vuxna missbrukare			
Vårddygn i HVB, vuxen	771	250	300
Medelkostnad per dygn	1971	2500	2200
Vårddygn LVM, vuxen	255	90	120
Medelkostnad/dygn	3017	3500	3300

Verksamhetsnyckeltalen avspeglar budgetutrymmet för 2017. Vi vet redan nu att det kommer vara svårt att hålla oss till de nyckeltal som budgeten tillåter. På Barn och familjenheten kommer några placeringar av barn med omfattande och långvariga vårdbehov fortgå. Det är inte troligt att nuvarande vårdformer kan förändras och det är också osäkert om vårdkostnader kan justeras till ett lägre belopp. Konsekvensen är att om situationer uppstår där det finns behov av ytterligare institutionsplaceringar eller placeringar i konsulentstött familjehem kommer det ekonomiska trycket att öka på kontorets budget. Det är av stor vikt att kontorets öppenvårdsinsatser kan utnyttjas effektivt och intensivt vid behov.

Inom socialkontorets verksamheter har vi ett lagstadgat ansvar som innebär att rättssäkerhet måste vara vägledande i ärenden enligt LVU och LVM lagstiftningen. Det innebär att vi måste ingripa i vissa situationer för att skydda barn eller för att motivera vuxna till behandling för missbruk. Vår målsättning är att så långt som möjligt använda våra öppenvårdsinsatser fullt ut, för att korta ner institutionsvistelser och ge stödjande eftervård på plats.

Humanistiska nämndens mål

Vi har påbörjat ett arbete att konkretisera och förtydliga nämndens mål. Som ett nästa steg kommer vi att fastställa fler resultatindikatorer för att mäta måluppfyllelse och en resultatkedja som tydliggöra logiken mellan stöd och insatser och mål. Vi har brutit ner nämndens mål till följande mål för vår verksamhet.

Alla vuxna personer försörjer sig själva.
Ingen lever med missbruk eller beroende.
Ingen utsätts för våld eller hot om våld i nära relation.

Alla barn har trygga och stabila hemförhållanden.
Inga barn far illa eller riskerar att fara illa.
Alla barn utvecklas maximalt utifrån sina förutsättningar.

Alla har kunskap och förmåga att hantera sitt liv och sina relationer.

Till hösten planerar vi att ha ett schema för mätning och mätmetoder på plats.

Hållbar utveckling

Den viktigaste uppgiften för Socialkontoret är att stödja de medborgare som behöver socialtjänstens insatser. Genom att arbeta med ett miljöledningssystem och utifrån uppsatta miljömål kan denna uppgift gå hand i hand med den hållbara utvecklingen.

Socialkontoret följer Trosa kommuns miljöpolicy och sådana styrdokument som kommunen presenterar för att främja miljöarbetet. Socialkontoret skall därför utbilda och informera sina anställda om det lokala såväl som det regionala och nationella miljöarbetet. Socialkontoret skall också stimulera sin personal till engagemang, delaktighet och ansvar för miljöarbetet.

Verksamheterna inom Socialkontoret skall hushålla med naturresurser och energi.

Socialkontoret skall ställa miljökrav på varor och tjänster, och välja miljömärkta alternativ när sådana finns. Förvaltningen skall också eftersträva en ständigt minskande användning av kontorsartiklar och andra förbrukningsvaror, och där det inte är möjligt välja miljömärkta produkter.

Socialkontoret skall genom att följa mätbara mål eftersträva ständig förbättring för en låg påverkan på miljön, där miljöfrågorna skall införlivas i alla delar av förvaltningen. Förvaltningens miljöarbete och miljöpåverkan skall redovisas på ett ärligt och öppet sätt som följs upp i verksamheternas bokslut.

Kultur och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**4 465**	**4 305**	**6 124**	**6 124**	**6 124**
Verksamhetens kostnader	**-47 043**	**-42 068**	**-44 442**	**-44 775**	**-45 515**
Personal	-8 995	-9 804	-10 883	-11 155	-11 434
Kapitalkostnader	-14 022	-11 373	-11 278	-11 278	-11 373
Övriga kostnader	-24 026	-20 891	-22 281	-22 342	-22 708
Nettoresultat	**-42 578**	**-37 763**	**-38 318**	**-38 651**	**-39 391**

Verksamhetsområde

- Bibliotek
- Fritidsgårdar
- Kulturskola
- Allmänkultur
- Avtal fritidsverksamhet
- Föreningsstöd
- Båtplatser
- Idrottsanläggningar
- Friluftsbad
- Samlingslokaler
- Elljusspår
- Gästhamn
- Krå mö
- Inomhusbad
- Camping

Nämnden har ett samlat ansvar för:

Kommunens fritidsverksamhet, kulturliv och kulturminnesvård, bidrag och annat stöd till föreningsliv, biblioteksverksamhet, kommunens kulturskola, fritidsverksamhet, bidrag och annat stöd till kulturliv samt fördelning av stipendier. Där till har nämnden ansvar för att tillhandahålla funktionella lokaler för såväl fritids- som kulturevenemang.

Ekonomiska förutsättningar

Inför 2017 har budgeten anpassats för besparingar om ca 400 tkr samt rationaliseringar om ca 240 tkr. Detta genomförs primärt genom redan förändrade bidragsregler, förändrat ansvar för underhåll i tjänstekoncessioner samt ökade intäkter.

Under år 2016 fattades beslut om att kommunen skulle förvärva Folkets hus, sälja Societetshuset samt driva Trosa kvarn genom egen regi.

Nämndens budget utökades med 200 tkr för att täcka kostnader för interna bokningar. Där utöver har nämnden tilldelats totalt 400 tkr i ettårs satsningar på biblioteken, kulturskolan samt för offentlig konst i utemiljö.

Totalt 250 tkr av nämndens medel kommer under 2017 omfördelas till att tillsätta en tidsbegränsad 50 % tjänst med tydligt uppdrag att tillsammans med kulturföreningar och andra externa aktörer bygga upp verksamheten i Trosa Kvarn och Folkets hus.

Verksamhetsutveckling

- Vi utvecklar samarbetet med kultur- och idrottsföreningar
- Verksamhetslokalerna Folkets hus och Trosa kvarn byggs tillsammans med kulturföreningar och andra externa aktörer upp i linje med de förutsättningar som anges under enhetens ansvar
- Fortsatt arbete för förbättringar på våra idrotts- och friluftsanläggningar
- Vi anlägger en ny badplats och fortsätter satsningen på befintliga bad

- Vi anlägger en skate- och cykelpark i samråd med ungdomsrådet
- Vi fortsätter satsningen för att rusta upp våra lekplatser
- Vi anlägger ytterligare ett utomhusgym
- Vi följer löpande upp våra tjänstekoncessioner
- Vi ser över kulturföreningarnas möjligheter att bidra till ett rikt kulturliv
- Trosa camping och havsbad går över till att drivas som tjänstekoncession
- Kulturskolan ökar kursutbudet och försöker göra kurser attraktiva för barn i låg- och högstadieåldrar med ämnen som t ex bild/konst, musikteknik/produktion och sång/kör utifrån förfrågan och möjligheter

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr. %
Personalkostnader, tkr	9 804	10 883	11,01%
Personalkostnad/ total kostnad	23%	24%	1%

Verksamheten 2018-2019

- Kommunens tillväxt gör att vi får under denna period se över eventuella behov av nya verksamheter
- Vi fortsätter upprustningen på Häradsvallan och Skärlagsvallen
- Gång- och cykelnätet kompletteras ytterligare
- Vi tydliggör var den offentliga konsten finns för beskådan samt fortsätter att komplettera utbudet
- Såväl kulturskolan som biblioteket utvecklas genom nya efterfrågade tjänster
- Antalet föreningar som erhåller bidrag och därmed bidrar till ett levande kulturliv och ett aktivt fritidsutbud ökar
- Vi förvaltar och utvecklar det lokal kulturarvet
- I nära samarbete med kulturföreningar och andra aktörer utvärderar vi verksamheten i Folkets hus och Trosa kvarn

Hållbar utveckling

Verksamheten och nämnden spelar en stor roll för en hållbar utveckling på lokalnivå. Främst genom arbetet för ökad livskvalitet genom att stimulera kultur- och fritidsutbudet.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2015	Budget 2016	Budget 2017
Småbåtshamn			
Antal platser	700	700	700
- varav stora platser	129	129	129
Antal uthyrda platser	650	650	650
Kö, stora platser	44	50	40
Fritids- föreningsstöd			
Antal föreningar som erhåller stöd	33	35	35
Antal aktiviteter	7 638	7 500	7 500
Totalt antal deltagare	73 247	73 000	73 000
Allmän kultur			
Antal kulturföreningar som erhåller stöd	16	20	20
Antal kulturföreningsaktiviteter	126	110	140
Antal kulturarrangemang och utställningar	72	200	220
Trosa kvarn och Folkets hus			
Antal publika arrangemang			80+ 30
Antal uthyrningar till slutna sällskap			100
Antal internkommunala bokningar			100
Fritidsgårdarna			
Antal stora arrangemang	16	13	13
Antal besökare på stora arrangemang	1 179	700	800
IRL, antal besökare			
Vardagskvällar	21	25	25
Helgkvällar	36	30	35
UH, antal besökare			
Vardagskvällar	29	35	35
Helgkvällar	36	35	35
Biblioteken			
Antal besökare	125 156	130 000	80 000
Antal utlån	64 479	70 000	70 000
Antal e-lån	1 648	6 000	2 000
Kulturskolan			
Antal debiterade elever	215	270	280
Antal ämneskurser	241	300	310
Kö	53	10	20

Kultur- och fritidsnämndens mål 2017

	Vad	Mål	Mätmetod
Medborgarnas kommun			
1	Medborgarna är nöjda med möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen, exempelvis sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv	Trosa ska tillhöra de 15 bästa kommunerna av jämförbar storlek	SCB:s medborgar-undersökning
2	Kulturföreningarna har aktiviteter för barn och unga	Större andel barn och unga ska ta del av föreningslivets kulturutbud jmf föregående år	Mäts vid årets slut genom föreningarnas bokslut
Tillväxt & arbete			
3	Verksamheterna bidrar till ett gott företagsklimat	Vi skapar och tillhandahåller mötesplatser	Svenskt näringslivs ranknig
Verksamheter			
4	Våra verksamheter ska vara kostnadseffektiva	Kommunens nettokostnader för verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna	Jämför nettokostnad för fritids- resp. kulturverksamhet
5	De som kontaktar Kultur och fritidsförvaltningen är nöjda med bemötandet och hanteringen av ärenden	90 % ska vara nöjda med bemötande, 80 % ska vara nöjda med hanteringen	Egen enkät
Hälsa & miljö			
6	Vårt verksamhetsutbud anpassas till kommunens tillväxt	I SKL:s rankning av folkhälsoindex visas Trosa grönt, dvs. tillhör de 25 % bästa	SKL Öppna jämförelser
Engagemang			
7	Medarbetarna i Kultur och fritidsnämndens verksamheter upplever ett högt medarbetarengagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Årlig HME enkät till kommunens medarbetare
God ekonomisk hushållning			
8	Nämnden har en budget i balans	Kostnaderna överskrider inte intäkterna	Bokslut

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Martina Johansson
Vård- och omsorgschef: Kajsa Fisk

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**34 610**	**26 702**	**26 702**	**26 702**	**26 702**
Verksamhetens kostnader	**-192 818**	**-180 307**	**-191 704**	**-198 314**	**-205 752**
Personal	-120 800	-124 060	-130 759	-136 416	-141 826
Kapitalkostnader	-516	-517	-522	-527	-533
Övriga kostnader	-71 503	-55 730	-60 423	-61 371	-63 393
Nettoresultat	**-158 209**	**-153 605**	**-165 002**	**-171 612**	**-179 050**
Varav resultatöverföring		2 153			

Verksamhetsområde

- Äldreomsorg
- Funktionshinderområdet
- Hälso- sjukvård

Vård- och omsorgsförvaltningen ansvarar för alla kommuninvånare som har behov av stöd, service och omvårdnad. Inom verksamhetsområdena ges insatser till enskild utifrån Socialtjänstlagen (SoL), Lag om stöd och service till vissa funktionshinder (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verksamhetsförändringar (2017)

I Trosa kommun har antalet människor i åldersintervallet 65- 79 år ökat med ca 100 personer/ år de senaste åren vilket medfört att behov av framförallt hemtjänst ökat men också insatser för personer med funktionsnedsättning i denna ålderskategori. Behovet ser i dagsläget ut att hålla i sig, i Trosa såväl som i landet i övrigt.

I bokslutet 2015 redovisade vård- och omsorgsnämnden totalt sett ett negativt resultat på – 3 547 tkr jämfört budget. Avvikelsen är huvudsakligen kopplad till behovet av hemtjänst samt insatser inom funktionshinderområdet. Utförandet i Trosa kommun av personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB) har redovisat ökade kostnader den senaste femårsperioden. Kostnaden har de senaste två åren överstigit ersättningen från Försäkringskassan med 1,4 mkr 2015 och 0,6 mkr år 2014.

Utifrån ovanstående bakgrund har Kommunstyrelsen beslutat om ett besparingspaket som inom Vård- och omsorgsnämnden benämns som möjlighetspaket där ledorden är nya arbetssätt och innovationer. Organisationen rustar sig därmed för att i högre utsträckning än tidigare satsa på det rehabiliterande - förebyggande

arbetet. Genom rätt hjälpmedel/ insats i ett tidigt skede ökar möjligheten att klara sig själv längre. För att möjliggöra detta har biståndsenheten kompetensförstärkas med en handläggare med juristkompetens och 2 arbetsterapeuter och i skrivande stund pågår rekrytering av 2 sjukgymnaster. Tjänsterna finansieras genom regeringens riktade medel för ”ökad bemanning inom äldreomsorgen”. Regeringssatsningen syftar till ökad trygghet och kvalité för den enskilde och medel för detta gäller för åren 2015-2018.

För övrigt förutsätter arbetssättet ett nära och tätt samarbete med handläggarna samt med baspersonal inom de olika verksamheterna. Förutom förhöjd kvalité är målsättningen att behovet i och med det nya synsättet/arbetssättet kan hanteras inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Kunskap om äldres psykiska hälsa visar på att fler äldre än yngre riskerar att drabbas av depression. Utöver utbildning i just psykisk ohälsa som letts av vår psykiatrisjuksköterska kommer förvaltningens Anhörigkonsulent leda arbetet med att integrera reda befintliga verksamheter och aktiviteter som pågår i samhället. Syftet är att nå denna målgrupp och bryta social isolering eller tillse att den inte uppkommer. Kommunens ambition är att kunna

informera och lotsa individen att hitta aktiviteter eller föreningar. Kommunen ska även kunna ge information kring vilka stödinsatser Kommunen kan erbjuda samt vidareförmedla kontakter till andra myndigheter.

En översyn av lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård har gjorts och redovisades 27 feb 2015. Målsättningen med översynen har varit att förkorta ledtiderna mellan slutenvård på sjukhus och vård och omsorg i det egna hemmet eller i särskilt boende. Detta för att undvika onödig vistelse på sjukhus för utskrivningsklara patienter. Träder förslaget i kraft innebär det att kommunen övertar betalningsansvaret efter tre dagar jämfört med dagens fem arbetsdagar inom den somatiska slutenvården och jämfört med dagens 30 dagar inom den psykiatriska slutenvården.

Den nya lagen lyder:" Lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård och förväntas träda i kraft som tidigast årsskiftet 2017/2018. Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, NSV, behandlade utredningen 2015-05-22 och gav länsstyrgruppen i uppdrag att återkomma med ett förslag på hur en samverkansöverenskommelse kan utformas i Sörmlands kommuner och Landsting. Den politiska viljeriktningen är att Sörmland oavsett om lagen träder i kraft eller inte arbetar utifrån det nu lagda förslaget.

I februari 2016 hölls ett mobiliseringsseminarium för representanter inom landstinget och länets Kommuner. Förslag på överenskommelse kommer att redovisas NSV under hösten 2016 varefter implementering kommer att påbörjas under 2017. Värt att nämna är att samverkan med landstinget och andra aktörer kommer att vara förutsättningen för att den nya lagen inte ska medföra utökade kostnader för kommunen. Det innebär att utskrivningsklara patienter/brukare ska vid hemgång veta vem som är ansvarig läkare, ha en underskriven Sip (samordnad individuell plan), eventuella hjälpmedel och bostadsanpassningar etc arrangerade. Risk finns annars för att individen tvingast stanna på sjukhus (i onödan) samt att Kommunen får betalningsansvar (i onödan).

Under 2016 har planering av införandet av ICF (Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa) påbörjats. ICF rekommenderas av Socialstyrelsen och är en av WHO:s huvudklassifikationer. Syftet med att införa ICF är att skapa ett gemensamt professionellt språk (standardiserat språk för att beskriva funktionstillstånd och funktionshinder i relation till hälsa) och kan användas som ett verktyg för att beskriva och dokumentera aktuellt funktionstillstånd, sätta mål, bedöma behov och följa resultat inom olika områden inom vård och omsorg. De kan också användas som statistiskt verktyg för att samla in och sammanställa data för olika ändamål.

Socialstyrelsen har även introducerat ÄBIC (äldres behov i centrum) som innebär en strukturerad dokumentation av äldre personers behov med användning av ICF. Socialstyrelsen har vidareutvecklat ÄBIC till att även innefatta vuxna med funktionsnedsättning varför IBIC (Individens behov i centrum) är ett mer heltäckande begrepp. Med hänvisning till de nya arbetssätt som nu är på väg att införas i vård och omsorg samt till den nya lagen (Lag om samverkan vid utskrivning från sluten- och sjukvård) är det av stor betydelse att underlätta för en mer entydig kommunikations (där alla vet vad som menas och menar samma sak) och samarbete över professionsgränserna.

För att möta det ökade behovet inom vård och omsorg är kompetensförsörjningen en prioriterad fråga. Förvaltningen ingår i Regionförbundets satsning "Attraktiv arbetsgivare" och Trosa har inom ramen för det projektet antagits som pilotkommun och får därigenom möjlighet att via projektmedel testköra en arbetsplatsförlagd utbildningsmodell. Modellen har tagits fram av Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum som är ett kunskapscentrum för forskning, utveckling och utbildning inom äldreområdet. Modellen går under namnet ArbetSam. Utbildningen sker till stor del på arbetsplatsen men i kombination med lärarled undervisning. Modellen lämpar sig för alla som inte har undersköterskeutbildning och till en början kommer platserna att rikta sig till nyanlända. Planering av projektet har påbörjats och pilotprojektet kommer att löpa mellan den 1 augusti 2016 tom 31 juli 2019.

Under 2015 steg sjuktalen något inom vård- och omsorg. Det är framförallt inom de områden där behoven ökat som mest som ökningen skett. För att bromsa utvecklingen har ett samarbete med Previa påbörjats i syfte att höja hälsotalen (och sänka sjuktalen) genom att arbeta mer förebyggande än vad som gjorts tidigare. Satsningen kommer också att inkludera fördjupad kunskap avseende den psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön med koppling till att Arbetsmiljöverket beslutat om en ny föreskrift gällande just detta. Regler kring detta är inget nytt men den nya föreskriften är ett förtydligande. Projektets kommer att ta form under hösten 2016 och pågå även under 2017.

Då chefer har en central roll i att skapa en bra social och organisatorisk arbetsmiljö, är deras arbetsmiljö minst lika viktig att belysa. Regelbunden reflektions- och ledarskapsutveckling kommer av den anledningen fortsättningsvis att prioriteras.

Redan under 2016 har förvaltningen sett över behov av utveckling inom IT. För att följa utvecklingen och erbjuda goda effektiva lösningar såväl för personalen i deras dagliga arbete som för brukarna i deras vardag är det av stor vikt att fortsätta satsningar inom IT nu och de kommande åren. För att täcka kostnader för utvecklingen inom IT är en utökning av ram nödvändig.
En tendens är ökad diagnostisering av yngre personer med neuropsykiatriska funktions-nedsättningar. För att möta behovet av stöd och service för denna målgrupp är det av stor vikt att se över kunskapsnivån även inom detta område. Ett sätt att arbeta än mer förebyggande är ett utvecklat samarbete mellan skola och Individ och familj. En arbetsgrupp sk *multiteam* har tillsatts och som består av chefer samt handläggare ifrån de olika förvaltningarna.

Det finns en politisk vilja att öka möjligheten till ökad sysselsättningsgrad för personalen. Flera insatser har gjorts i detta syfte. Bl.a. ”överanställning” under vissa perioder, kontinuerlig översyn och av tjänsters sysselsättningsgrad vid förändringar, ökad flexibilitet och samordning mellan enheter, schemaöversyner och kontinuerlig uppföljning av sysselsättningsgraden för varje enhet. Arbete pågår med att ta fram ytterligare förslag på åtgärder i syfte att höja sysselsättningsgraden. Under 2016 har en fokusgrupp skapats i syfte att ta reda på vad det är som gör att fler inte önskar höja sin sysselsättningsgrad än vad som är realiteten idag.

Rationaliseringar
Budgeten 2017 är beräknad med föreslagna rationaliseringar inlagda om totalt 855 tkr. Utöver detta år 2017 finns ett besparingspaket på 2,5 mkr som inom VO nämnden benämns som möjlighetspaket då nya lösningar, innovationer och arbetssätt är ledorden i detta paket.

Ramförändringar
Utifrån den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen har en ramjustering gjorts med +6,7 mkr för 2017. En utökning av ram med +5 mkr har även gjorts avseende demografisk utveckling inom funktionshinderområdet. Det föreligger däremot ytterligare behov av utökning av ram för funktionshinderområdet med ca 5 mkr kopplat till de ärenden som inkommit till största delen under år 2015 men som under 2016 och 2017 finns med på helårseffekt. En ramökning på 600 tkr ska möta upp kostnader avseende IT-utveckling samt ökade hygienkrav. Hygienkraven är kopplade till den nya förordningen (SOSFS 2015:10) om basal hygien i vård och omsorg där bl.a. striktare regler kring arbetskläder framhålls.

Ettårssatsningar
De ettårssatsningar som beslutats under budgetberedningen för Vård- och omsorgsnämnden är 800 tkr i utvecklingsmedel kopplat till de stora förändringsprojekt som har påbörjats inom hela Vård- och omsorgsförvaltningen.

Verksamheten 2018-2019

Ovan beskrivna åtgärder, ”möjligheter” och projekt kommer att pågå även flera år framåt. Det handlar i många delar om ett långsiktigt arbete med utgångspunkt i den personcentrerade vården. För att möta den demografiska utvecklingen (som

innebär fler antal individer som kommer att behöva insats) med bibehållen kvalité samt en ekonomi i balans är det helt avgörande att kunna fördela resurser rätt samt lägga dem där behovet är som störst. Det man kan kalla för ett vårdlogistiskt perspektiv. Vårdlogistik definieras som de aktiviteter som gör att ”rätt brukare, får rätt vård, av rätt kvalitet, på rätt nivå, på rätt plats, vid rätt tidpunkt, till rätt kostnad ” Det logistiska synsättet innebär att man fokuserar på flödet och det som når fram till kund. Det i sin tur förutsätter en stringens och ”frisk” organisation med tydlig struktur. Det betyder också att arbetet med att vara en Attraktiv arbetsgivare kommer att fortsätta, liksom att främja hälsan hos personalen samt utveckla och ge näring till ett gott ledarskap.

Den äldre befolkningen d.v.s. 85 år och äldre har legat relativt konstant i antal de senaste åren men kommer (enligt den demografiska statistiken) successivt att öka i antal. Mot bakgrund av detta är det viktigt att följa utvecklingen, ha beredskap för förändringar avseende föreliggande behov samt snabbt kunna ställa om och anpassa resurser utifrån detta. Det handlar i huvudsak om personalplanering och boendeformer.

Enligt statistik från SCB kommer antalet finsktalande och eller med finskt ursprung på sikt att öka. Det är därför sannolikt att finskspråkiga vårdtagare kommer att bli fler och behovet av finskspråkig personal en realitet.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	124 060	130 759	5,4%
Personalkostn/total kostnad	69%	68%	-1%

Ekologisk utveckling

Alla anställda har genomgått en webbaserad miljöutbildning. Miljöombud finns på flera enheter inom förvaltningen.

Förvaltningen befinner sig i dag på miljöledningsnivå 1. Under hösten 2015 har kommunekologen samt en student från miljö-vetarprogrammet vid Linköpings universitet arbetat fram en miljöutredning. Utredningen färdigställdes i slutet av året och innehåller b.la förslag på miljö-policy och nyckeltal. Ett förslag som förvaltningen inom det närmsta kommer att arbeta vidare utifrån. Målet är att gradera till miljöledning-systemsnivå 2. En ny rese- och fordonspolicy kommer att tas under 2016 med ett förtydligat miljöperspektiv för alla förvaltningar att förhålla sig till.

Cyklar användas ofta för dagliga transporter inom många verksamheter. Fordon ska drivas på det bästa tillgängliga miljöbränsle som bilen är avsedd för.

Vård- och omsorgsnämndens mål

	Vad	Mål	Mätmetod
Nöjdhet / Valfrihet			
1.	Kunderna på särskilt boende ska vara nöjda med Vård & Omsorgs verksamheter	Nöjdheten ska vara minst 90%	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?
2.	Hemtjänstkunderna ska vara nöjda med Vård & Omsorgs verksamheter		
Nöjdhet / Bli sedd och respekterad			
3.	Brukaren känner sig bemött på ett bra sätt inom särskilt boende.	100% ska uppleva att de blir bemötta på ett bra sätt av personalen inom särskilt boende.	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?
4.	Brukaren känner sig bemött på ett bra sätt inom hemtjänsten.		
Självbestämmande			
5.	Brukaren får möjlighet att välja utförare av hemtjänst	80% ska anse att det fått välja utförare av hemtjänst.	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?
6.	Personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål inom hemtjänst och särskilt boende.	90% ska uppleva att personalen visar hänsyn till åsikter och önskemål.	
7.	Personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål inom hemtjänst och särskilt boende.		
8.	Brukaren kan påverka vilka tider personalen kommer inom särskilt boende.	75% ska känna att de kan påverka vilka tider personalen kommer.	
9	Brukaren kan påverka vilka tider personalen kommer inom hemtjänst.		
Trygghet / personalkompetens			
10.	Brukaren ska känna att personalen utför sina arbetsuggifter bra	95% ska uppleva att personalen inom hemtjänst utför sina arbetsuppgifter bra till mycket bra	Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?
11.	Brukaren ska känna sig trygg i sitt hem med stöd av äldreomsorg	95% ska känna sig tygga till mycket trygga i sitt hem med stöd av äldreomsorgen	
12.	Brukaren ska känna förtroende för personalen	95% ska känna förtroende för personalen inom hemtjänst och särskilt boende	
13.	Utbildningsnivå (antal uskor)	Andel utbildade undersköterskor, och med motsvarande kompetens, ska öka inom äldreomsorgen	Egen mätning (personalenheten)
Trygghet / tillräckligt med tid			
14.	Brukaren ska uppleva att personalen har tillräckligt med tid att utföra arbetet inom särskilt boende	90% ska uppleva att personalen har tillräckligt med tid att utföra sitt arbete	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?
15.	Brukaren ska uppleva att personalen har tillräckligt med tid att utföra arbetet inom särskilt boende		
Rättssäkerhet / second opinion			
16.	Brukaren ska veta var de kan vända sig avseende klagomål och synpunkter	Kunskapen om var brukaren kan vända sig för att framföra klagomål eller synpunkter ska öka	Vet du vart du ska vända dig om du vill framföra synpunkter eller klagomål på hemtjänsten? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?
Rättssäkerhet / hjälp jag behöver			
17.	Det ska vara lätt att komma i kontakt med personalen inom särskilt boende	90% ska uppleva att det är lätt att komma i kontakt med personalen inom hemtjänsten och särskilt boende	Hur lätt eller svårt är det att få kontakt med hemtjänstpersonalen vid behov? Hur lätt eller svårt
18.	Det ska vara lätt att komma i kontakt med personalen inom hemtjänst		
19.	Handläggarens beslut är anpassat till brukarens behov inom hemtjänsten.	80% ska uppleva att handläggarens beslut är helt anpassat efter brukarens behov.	Är handläggarens beslut anpassat efter dina behov? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Kostnadseffektivitet / vårdlogistik			
20.	Verksameheterna inom VO ska vara kostnadeffektiva och inte avvika positivt från den beräknade standardkostnaden	VO verksamheter ska följa standardkostnaden	Standardkostnad-savvikelse ÄO och FH, VKV
Kostnadseffektivitet / mål och budget			
21.	HME-mått, mål och styrning	HME mätning för VO avseende styrning ska ligga på 88 % eller högre	HME mätning genomförs 1 gång per år i Trosa kommun
Miljö / Lokaler			
22.	Minska energiförbrukning	Energiförbrukningen ska minska	Energiförbrukning i KWh/år Trosagården och Häradsgården
23.	Minska vattenförbrukningen	Vattenförbrukningen ska minska	Vattenförbrukning M3/år för Trosagården och Häradsgården
Miljö / Transporter			
24.	Minska utsläppen från transporter och välja miljövänliga transportalternativ	Utsläppen ska minska	Utsläpp från tjänstebilar och privata bilar i tjänst CO2/brukare
		Utsläppen ska minska	Antal körda mil/år/tankade liter bränsle
Miljö / Upphandling och inköp			
25.	Öka andelen miljömärkta produkter vid inköp	Andelen miljömärkta produkter ska öka	Andelen miljömärkta förbrukningsvaror % från upphandlad leverantör
Miljö / Miljökunskap och engagemang			
26.	Införa miljöombud inom verksamheterna	Andelen miljöombud ska öka	Andelen enheter % med miljöombud

Teknik och servicenämnden/Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: Arne Karlsson (KD)

Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**93 141**	**81 393**	**82 416**	**82 416**	**82 416**
Verksamhetens kostnader	**-130 388**	**-107 952**	**-112 836**	**-114 392**	**-115 975**
Personal	-26 133	-26 309	-28 560	-29 274	-30 006
Kapitalkostnader	-49 329	-33 221	-33 353	-33 687	-34 024
Övriga kostnader	-54 927	-48 422	-50 923	-51 432	-51 946
Nettoresultat	**-37 248**	**-26 559**	**-30 420**	**-31 976**	**-33 559**

Verksamhetsområde

- Gator och vägar
- Park
- Kommunfastigheter
- Inköp och försäkringar
- Kommunens skogar
- Fastighetsservice, kost- och städverksamhet
- Arbetsmarknadsenheten

Nämnden har ett samlat ansvar för:
Den kommunaltekniska verksamheten beträffande t ex vatten och avlopp, gator och vägar, avfallshantering samt underhåll av kommunens fasta egendom. Några andra av nämndens uppgifter är att svara för driften av idrottsanläggningar samt att förse skolor och äldreboenden med måltider och städservice. Nämnden ansvarar också för många av kommunens upphandlingar som ska ske enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU). Sedan 2014 ansvarar även nämnden för arbetsmarknadsenheten.

Tekniska kontoret är ett beställarkontor och i stort sett all verksamhet sker genom entreprenader. Kost- och städverksamheten drivs i egen regi.

Ekonomiska förutsättningar

Inför 2017 har budgeten anpassats för besparingar om ca 700 tkr, rationaliseringar om ca 240 tkr, kompensation om 1 000 tkr för ökat åtagande genom nya gator och kompensation om ca 900 tkr för tillkommande kapitaltjänstkostnader. Besparingen skall lösas genom minskad vassröjning, ökad samverkan med Trobo samt lägre kostnader för akut underhåll. Där utöver har nämnden tilldelats totalt 1 600 tkr i ett års satsningar. Satsningarna innebär ytterligare 200 tkr för ökad andel ekologisk kost, 500 tkr i utvecklingsmedel, 100 tkr till en kampanj i syfte att minska avfallsmängderna och 1 000 tkr för upprustning av yttre miljön vid Industrigatan.

Verksamhetsutveckling

- Nya ramavtal och arbetsätt
- Felanmälan utvecklas och systematiseras
- Pågående ombyggnation av vårdcentralen fullföljs
- Parkplanen ligger som grund för fortsatt utveckling av våra parker
- Ombyggnation av Tomtaklint förskola påbörjas
- Ytrenovering av Kyrkbyskolan samt Fornbyskolan
- Skolgårdsprojektet vid Fornby/ Hedeby färdigställs och trafiksituationen i området åtgärdas
- Lekplasten mittemot Safiren kompletteras och utökas
- Arbetet med att koppla ihop gång och cykelnätet fortsätter
- En gång och cykelväg till ridskolan förverkligas
- Arbetsmarknadsenhetens uppdrag förtydligas och möjligheter till meningsfull sysselsättning ses över
- Kostenheten arbetar efter en uppdaterad kostpolicy
- Städenheten fortsätter att utveckla städmetoder
- Teknik- och servicekontorets organisation anpassas för att möta ökad efterfrågan på bl.a. vaktmästeritjänster
- Teknisk- och servicekontorets ser över arbetssätt och organisation för att möta beslutat samordningsuppdrag.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	26 309	28 560	8,56%
Personalkostn/total kostnad	24%	25%	0,94%

Verksamheten 2018-2019

- Fortsätta vårt arbete med planerat underhåll på fastighet och gata.
- Ett lokalförsörjningsprogram har tagits fram och samordnats med mål och budgetprocessen
- En gång- och cykelväg kopplar ihop Västerljung och Vagnhärad
- Ombyggnation av Tomtaklint förskola fullföljs
- Arbete med energibesparande åtgärder genomförs på ett antal fastigheter
- Avtal för gällande driftentreprenader löper ut

Hållbar utveckling

Vid upphandlingar som genomförs finns ett miljötänkande. Sunda och miljövänliga val av material i t.ex. byggnationer prioriteras. Upphandlade entreprenörer skall använda sig av miljöklassade maskiner och fordon. Nytänkande i miljöarbetet provas och utvärderas.

Förbättrat underhåll av våra kommunala fastigheter ger en bättre arbetsmiljö, men också en lägre drifts- och energikostnad vilket förbättrar miljön på sikt. Energioptimeringsprojektet är inne i fasen av att vi kan börja läsa av resultatet och jämföra mellan år.

Vid ny- eller ombyggnad av tak skall möjligheten att komplettera med solceller alltid undersökas.

Övergång till högtrycksnatrium och metallhalogenbelysning i gatubelysningsanläggningen pågår.

Till 2018 är målet att nå 60% ekologiska och/eller närproducerade livsmedel.

Att sprida kunskap om alla människors talanger att arbeta och eller ha sysselsättning är en viktig del i AMEs verksamhet.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2015	Budget 2016	Budget 2017
Teknisk förvaltning			
Fastighetsareor	76 981	77 000	75 000
Underhåll av fastigheter kr/m2	146	66	133
Skadegörelse totalt	470	400	380
Elenergiförbrukning fastighet Mwh	63,1	55	50
Gator antal kvm	732 722	700 000	732 720
Park antal kvm	570 825	602 000	602 200
Kostnad gator & vägar, samt park kr/invånare	2 176	1 367	1 300
Energi/belysningspunkt i kWh	387,5	360	360
Drift o underhåll av gator kr/m2	17,70	16,5	16,5
Drift o underhåll av park kr/m2	3,9	3,7	3,7
Fastighetsservice			
Antal genomförda vaktmästeritjänster räknat i arbetsdagar			1 250
Antal genomförda skötseluppdrag räknat i arbetsdagar			200
Antal övriga lev. tjänster räknat i arbetsdagar			600
Antal anställda			11
Andel anställda med anställningsstöd			82%
Måltid			
Måltidskostnad/elev och år	5 307	5 218	5 475
Måltidskostnad/särskilt boende och år	40 056	41 617	41 328
Antal skolluncher/skoldag	1 450	1 455	1 543
Städ			
Städkostnad kr/kvm och år	196	175	200
Andel personal med PRYL cert eller motsvarande	76 %	76 %	80 %
Arbetsmarknadsenheten			
Antal personer per år	149	154	160
LSS	7	16	16
Feriearbete för ungdomar	83	84	80
Socialpsykiatrin	15	10	11
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärder	65	45	50
Andel som vid avslut har.. (%)			
Börjat arbeta	21	25	30
Börjat studera	0	5	5
Överförd till annan myndighet	5	5	5
Någonting annat än ovanstående	2	3	5

Teknik och servicenämnden/Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: Arne Karlsson (KD)

Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**36 316**	**33 178**	**39 206**	**39 395**	**39 052**
Verksamhetens kostnader	**-37 147**	**-30 942**	**-38 206**	**-38 626**	**-39 052**
Personal	-1 809	-1 785	-2 552	-2 616	-2 681
Kapitalkostnader	-5 406	-4 945	-5 638	-5 694	-5 751
Övriga kostnader	-29 932	-24 212	-30 017	-30 317	-30 620
Nettoresultat	**-831**	**2 236**	**1 000**	**769**	**0**

Verksamhetsområde

- VA-verksamhet
- Renhållning

Teknik- och servicenämnden ansvarar för den kommunaltekniska verksamheten beträffande t ex vatten och avlopp, gator och vägar, avfallshantering samt underhåll av kommunens fasta egendom. Tekniska kontorets avgiftsfinansierade verksamheter drivs på entreprenad.

Ekonomiska förutsättningar

Inför budget 2017 antas intäkterna på framför allt VA kollektivet öka som ett resultat av att antalet abonnenter ökar. Vidare beräknas kapitaltjänstkostnaderna öka som en följd av större investeringar i överföringsledning samt ny vattentäkt.

Verksamhetsutveckling

- Ny överföringsledning mellan Trosa avloppsreningsverk och Vagnhärad med sektionering i Trosa har färdigställts
- Arbetet med att rusta upp vattentornet i Vagnhärad påbörjas
- En ny VA-plan beslutas och utgör grunden för kommande investeringsplanering samt taxeberäkning
- Ett antal nya områden regleras in i befintliga verksamhetsområden
- Tofsö detaljprojekteras
- En ny renhållningsförordning samt avfallsplan finns på plats
- Renhållning har upphandlats och den nya avtalsperioden inleds
- Ny tryckstegringsstation i Häradsvallen är klar

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	1 785	2 552	42,97 %
Personalkostnad /total kostnad	6 %	7 %	0,91 %

Verksamheten 2018-2019

- Utbyggnad av VA- nätet sker i linje med antagen VA-plan
- Tofsö byggs
- Utredning för framtida avloppslösning påbörjas
- Sluttäckningen fortlöper enligt plan
- Fortsätta vårt arbete med planerat underhåll på fastighet och gata.
- Ny pumpstation på Högbergsgatan och Gunnarstensgatan byggs
- Utredning för säkring och genomförande av vattentäkterna kommer att vara ett stort arbete under perioden.
- Högre återvinningsgrad på Korslöt

Hållbar utveckling

VA- och renhållningsverksamhet är miljöfarliga verksamheter med tillståndsplikt för att få bedrivas. Då utförandet sker på entreprenad är det viktigt att rätt krav ställs på entreprenörerna och deras tjänster.

Framför allt inom renhållningen har lagstiftningen skärpts under senare år, varför vi måste utveckla verksamheten kontinuerligt. Sorteringen på Korslöt har minskat avfallsmängderna som går till deponi och istället styrt om avfallet till återvinning i olika former – material- eller energiåtervinning.

Inom VA-verksamheten är funktionen i anläggningarna viktig för att inte belasta miljön i onödan.

Vid projektering av nytt system för omhändertagande och behandling av spillvatten läggs stor vikt på miljösystem och återföring av växtnäring för hållbar utveckling. Detta kan ske på ett lokalt eller regionalt plan.

Investering i bättre och modernare VA-anläggning medför säkrare processer, vilket medför mindre risk att belasta miljön.

VA-anslutning av omvandlingsområden medför även att miljöbelastningen minskar då många fastigheter med enskilda avlopp med uttjänt funktion kan anslutas till reningsverk.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2015	Budget 2016	Budget 2017
Renhållning			
Hushållssopor kg/invånare	226	184	200
Hushållssopor kr/invånare	522	750	750
Slam/latrin kr/invånare	173	195	185
VA-verksamhet			
Producerad vattenmängd (tm3)	886	870	890
Försåld vattenmängd (tm3)*	616	653	700
Ospecificerad förbrukning (%)	43,8	25	21
Vattenläckor, antal	7	13	10
Avloppsstopp, antal	20	20	20

* Allmän trend

Teknik och servicenämndens mål 2017

	Vad	Mål	Mätmetod
Medborgarnas kommun			
1	Trosa kommuns medborgare är trygga och säkra att vistas utomhus under kvällar och nätter	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	SCB:s medborgarunder-sökning
2	Medborgarna är nöjda med Trosa kommuns gator och vägar	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	SCB:s medborgarunder-sökning
3	Medborgarna är nöjda med Trosa kommuns vatten och avlopp	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	SCB:s medborgarunder-sökning
4	Medborgarna är nöjda med Trosa kommuns renhållning och sophämtning	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	SCB:s medborgarunder-sökning
Tillväxt & arbete			
5	Nämndens verksamheter bidrar till att möjliggöra den kommunala tillväxten	Vi har god framförhållning och planerar för utbyggnad av kommunal service såsom gator, VA, skolor etc.	Mäts genom projektuppföljning
Verksamheter			
6	Våra verksamheter ska vara kostnadseffektiva	Kommunens nettokostnader för verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna	Jämför nettokostnad för respektive verksamhet
Hälsa & miljö			
7	Måltiderna är ekologiskt hållbara	60% av livsmedelsinköpen i kommunen ska vara ekologiskt och/eller närpoducerat till 2018	Uppföljning av livsmedelinköp
Engagemang			
8	Medarbetarna i Teknik och servicenämndens verksamheter upplever ett högt medarbetarengagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Årlig HME enkät till kommunens medarbetare
9	Deltagarna i AME:s verksamheter upplever ett högt engagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Egen enkät
God ekonomisk hushållning			
10	Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse	Minst 70% ska vara planerat underhåll	Uppföljning av bokförda kostnader
11	Nämnden har en budget i balans	Kostnaderna överskrider inte intäkterna	Bokslut

Miljönämnden

Ordförande: Dan Larsson (M)
Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**1 396**	**1 145**	**1 145**	**1 145**	**1 145**
Verksamhetens kostnader	**-1 805**	**-2 098**	**-2 105**	**-2 157**	**-2 209**
Personal	-1 481	-1 715	-1 758	-1 802	-1 847
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-324	-383	-347	-355	-362
Nettoresultat	**-408**	**-953**	**-960**	**-1 012**	**-1 064**

Verksamhetsområde

- Miljö- och hälsoskydd
- Livsmedelstillsyn
- Alkoholtillstånd/rådgivning
- Tobak och folköl
- Nikotin och receptfria läkemedel

Verksamheten är reglerad i främst miljöbalken, livsmedels- och alkohollagstiftningen. Uppgifterna är att ge allmänheten och olika företag råd, anvisningar och upplysningar i miljö- och hälsoskyddsfrågor mm. Kontoret bedriver tillsyn enligt gällande lagstiftning, där inspektioner, provtagningar och mätningar ingår i tillsynsarbetet. Tillsynen sker i enlighet med av nämnden godkända tillsynsnivåer för respektive område.

Verksamhetsförändringar

Utvecklingsfrågor

Miljökontoret har delvis ny bemanning varför inledningen av 2016 i första hand har handlat om att genomföra den ordinarie tillsynen samt att bygga upp formerna för det nya miljökontoret.

Utöver den ordinarie tillsynen ligger fokus bland annat på behovsutredningen för Miljönämndens verksamheter. Behovsutredningen visar vilka resurser miljökontoret långsiktigt behöver för att kunna bedriva en ändamålsriktig tillsyn så att syftet med gällande lagstiftningar kan uppnås.

Utredningen redovisar och tydliggör tillsynsbehovet i Trosa kommun och visar på behovet av de resurser och kompetens som krävs för att möta tillsynsbehovet. Den av nämnden godkända behovsutredningen visar på en skillnad mellan tillsynsbehov och resurser varför nämnden gett kontoret i uppdrag att utreda konsekvenserna av behovsutredningen. Detta arbete pågår och beräknas vara färdigt under senvåren 2016. Detta kan på sikt ge behov av budgetmässiga förändringar för nämnden.

Ordinarie tillsyn skall i övrigt ske inom miljö- och hälsoskyddsområdet enligt av nämnden beslutade tillsynsnivåer.

Budgetmässiga förändringar

De budgetmässiga förutsättningarna är till stor del stabila bortsett från några mindre rationaliseringar på sammanlagt knappt 40 tkr.

Verksamheten 2017-2018

Under 2017-2018 kommer troligen färre riktade projekt än tidigare att drivas och fokus ligga på att klara av de av miljönämnden godkända tillsynsnivåerna.

Hållbar utveckling

Miljönämndens verksamhet utgör till stor del myndighetsutövning där ärenden prövas enligt miljöbalken m.fl. lagar.

Beslut, tillsyn, tillstånd, anmälningar, samråd, råd och information utförs löpande inom alla nämndens verksamhetsområden med beaktande av kommunens ekologiska målsättningar.

Personal

Personal	Budget 2016	Budget 2017	Förändr %
Personalkostnader, tkr	1 715	1 758	3%
Personalkostn/total kostnad	82%	84%	2%

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2015	Budget 2016	Budget 2017
Miljö och hälsoskydd			
Anmälan avloppsanordning	50	**65**	**55**
Livmedelsobjekt	121	**120**	**125**
Miljöskydd	76	**65**	**75**
Hälsoskydd/hygienlokaler	112	**100**	**115**
Serveringstillstånd	19	**18**	**20**

Miljönämndens mål

	Vad	Mål	Mätmetod
1.	Service till företagen	Trosa ska tillhöra topp 10 i landet avseende sammantagen servicefaktor (information, tillgänglighet, bemötande, mm)	SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.
2.	Effektivitet	Handläggningen ska effektiviseras och därmed ge upphov till förkortade handläggningstider räknat från komplett inlämnad handling	Regelbundna uppföljningar och mätningar.
3.	Medarbetarengagemang	80 % av medarbetarna ska ge det sammanvägda betyget 4-5 på en femgradig skala	Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor framtagna av SKL och RKA.
4.	Avloppsinventering	Att bedriva inventeringen av enskilda avlopp i sådan takt att samtliga anläggningar är inventerade senast 2016	Årlig uppföljning av inventeringstakt

Revision

Ordförande: Claes Hedlund (S)

Totalt, tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens kostnader	**-481**	**-776**	**-785**	**-802**	**-819**
Personal	-92	-181	-181	-181	-181
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-388	-595	-604	-621	-638
Nettoresultat	**-481**	**-776**	**-785**	**-802**	**-819**

Verksamhet och mål

Revisorerna är kommunfullmäktiges kontrollorgan. Kommunrevisionens uppgift är att granska den verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden, enligt vad som regleras i kommunallag och i god revisionssed.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen. Revisorerna ska pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- räkenskaperna är rättvisande,
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Inriktning

Revisionens inriktning i Trosa kommun är att den ska arbeta i huvudsak aktivt och utifrån en övergripande nivå och helhetssyn.

Styrning och kontroll av kommunens verksamhet förutsätter att det, för varje verksamhet, finns väl definierade mål. Målen fastställs av kommunfullmäktige och revisionen ska årligen pröva att verksamheten bedrivs i enlighet med de fastställda målen.

Revisionen avser särskilt uppmärksamma nämndernas system för intern kontroll, med fokus på frågor om budget och ekonomistyrning. Vidare kommer fokus ligga på nämndernas arbete med utveckling av mål, framtagandet av nyckeltal/indikatorer för att mäta måluppfyllelsen och hur dessa följs upp med avseende på ekonomi och verksamhet. Revisionen genomför varje år ett antal fördjupade granskningar som dokumenteras och redovisas i särskilda rapporter.

Utöver huvuduppgiften att ge underlag till ansvarsprövningen har kommunrevisionens granskningsinsatser ett egenvärde genom de effekter som kan åstadkommas i förvaltningen. Revisorernas målsättning är att arbeta konstruktivt och förebyggande och att granskningarna ska kunna initiera förbättringar och omprövningar av verksamheter, system och rutiner.

Sammanhållen revision

Sedan år 2011 är revisionsuppdragen i koncernen upphandlat som ett sammanhållet ramavtal. Det innebär att uppdraget som sakkunnigt biträde till kommunens förtroendevalda revisorer och till lekmannarevisorerna i bolagen samt yrkesrevisor till kommunens företag, numera utförs av samma revisionsföretag.

Omvärldsförändringar

Revisionens roll i den kommunala verksamheten har kommit alltmer i fokus. Riksdagen beslutade i maj 2006 om en stärkt kommunal revision. Det innebär bland annat att fullmäktige måste motivera sitt ställningstagande till revisorernas rekommendationer om ansvarsfrihet. För att stärka revisorernas oberoende kan de exempelvis inte vara ledamöter i kommunens nämnder och styrelser. En ny utredning har därefter tillsatts med uppdrag att ta fram alternativa modeller för att ytterligare förstärka revisionens oberoende. Utredningen har redovisats av statskontoret i april 2008. Utredningen har därefter beretts av finansdepartementet.

Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-15, §52 samt 2016-11-30, §102

1. **att** fastställa utdebiteringen för år 2017 till 21:66 kr/ skattekrona, vilket innebär ökad skatt med 40 öre

2. **att** kommunen avsätter 10 Mkr för medfinansiering av statliga infrastrukturåtgärder

3. **att** anta förslaget till budget för 2017 och flerårsplan för 2018-2019

4. **att** allians för Trosa kommuns styrdokument fortsatt gäller och därmed är styrande för arbetet i nämnder och styrelser

5. **att** bemyndiga nämnder och styrelse att besluta om investeringar för den egna verksamheten inom, av kommunfullmäktige, beslutad investeringsram

6. **att** bemyndiga kommunstyrelsen att fördela investeringsmedel, ur kommunstyrelsens investeringsreserv, till annan nämnd

7. **att** bemyndiga kommunstyrelsen att fördela/omfördela årets medel för ettårssatsningar

8. **att** uppdra åt nämnder och styrelse att senast i januari 2017 upprätta internbudgetar för år 2017 inom beviljade anslag samt genomföra verksamhetsförändringar för att klara budget år 2017

9. **att** bemyndiga kommunstyrelsen, att ur anslag för central buffert, anvisa medel enligt fastställda kriterier

10. **att** fastställa kommunens internränta till 1,5 procent

11. **att** fastställa pengbelopp för förskola, grundskola, hemtjänst och särskilt boende enligt bilaga 1

12. **att** de avgifter som ingår under högkostnadsskyddet, maxtaxan, även omfattar larmbesök och regleras enligt beslutad maxtaxa på nationell nivå

13. **att** taxan för mät- och kartverksamhet höjs med 3 procent

14. **att** B-beloppet för taxan avseende planering, byggande och strandskydd fastställs till 48

15. **att** taxa revideras för delar av samhällsbyggnadsnämndens verksamheter planering, byggande och strandskydd

16. **att** fastställa taxorna för uthyrning av kommunala lokaler enligt bilaga 2

17. **att** avgifter för Trosa Turistcenter fastställs enligt bilaga 3

18. **att** kommunstyrelsen under år 2017 har rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under år 2017, med totalt 100 000 000 kronor i enlighet med kommunens finanspolicy.

19. **att** kommunstyrelsen under år 2017 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2017.

20. **att** med tillämpning av reglerna för kommunalt partistöd utbetala partistöd för perioden 2017-01-01 – 2017-12-31

Peng förskola och skola

Bilaga 1

Peng kr/år/barn	Kommunal peng (grundbelopp) 2016	2017	ökning %	Privat peng [1]* 2016	2017	ökning %
Förskola 1-3 år						
- 30 tim/vecka	82 658	**84 456**	2,2%	87 290	**89 348**	2,4%
31- tim/vecka	115 721	**118 238**	2,2%	124 584	**127 519**	2,4%
Förskola 4-5 år						
- 30 tim/vecka	66 126	**67 565**	2,2%	68 643	**70 262**	2,4%
31- tim/vecka	92 577	**94 591**	2,2%	98 478	**100 799**	2,4%
Skolbarnomsorg						
6 år	38 595	**39 427**	2,2%	38 163	**38 794**	1,7%
7-12 år	30 926	**31 593**	2,2%	29 790	**30 241**	1,5%
Grundskolepeng [1] *						
Förskoleklass	30 879	**31 529**	2,1%	37 454	**38 015**	1,5%
Skolår 1-5	51 314	**52 394**	2,1%	63 911	**66 620**	4,2%
Skolår 6	59 074	**60 317**	2,1%	73 391	**76 525**	4,3%
Skolår 7-9	61 567	**62 863**	2,1%	77 172	**79 707**	3,3%

[1] * I privat peng ingår tillägg för elevhälsa, SVA, satsningar, centrala medel, administration och momskompensation samt avdrag för föräldraravgifter med kompensation för maxtaxa.

Hyrespeng	kr/år	Tillkommer privat regi momskomp [1] kr/år
Förskola per 15-grupp	218 456	13 107
Skola per 20-grupp	259 709	15 583

13 107

Hemtjänstpeng beviljad och utförd tid per timme

	2016 kr/timme	2017 kr/timme	ökn
Ersättning kommunal utförare	**352**	**364**	3,4%
Ersättning privat utförare av service och omvårdnad [1]*	**385**	**398**	3,4%
Ersättning privat utförare av enbart service**	**380**	**393**	3,4%

[1]* Kompensation för overhead och moms ingår

**Kompensation för overhead ingår

Obekväm arbetstid ersätts enligt verkligt utfall + PO påslag för alla utförare

Peng särskilt boende

Individuella behov/vecka	Timmar/vecka	2016 Pris/timme	Pris/dygn *	2017 Pris/timme	Pris/dygn *	Ökning %
Grundpeng (tom plats)	**1,85**	304	**80**	315	**83**	3,6%
Nivå 1 (7,4 timmar/vecka)	**7,40**	304	**373**	315	**385**	3,6%
Nivå 2 (16,7 timmar/vecka)	**16,65**	304	**775**	315	**802**	3,6%
Nivå 3 (22,2 timmar/vecka)	**22,20**	304	**1016**	315	**1052**	3,6%
Nivå 4 (25,5 timmar/vecka)	**25,53**	304	**1161**	315	**1202**	3,6%
Korttids (22,9 timmar/vecka)	**22,94**	304	**1048**	315	**1085**	3,6%
Individuella utökningar		245		254		3,7%

***Inkluderar verksamhetskostnader 52kr/dygn**

[1] Riksdagen fattar beslut om eventuell sänkt momsersättning i slutet av året att gälla fr.o.m januari 2017

Ovanstående pengbelopp baseras på dagens ersättningsnivåer, vilka sänks om riksdagen fattar beslut om sänkning

Bilaga 2

Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

Taxor och avgifter för uthyrning av kommunala lokaler 2017

Lokal	Yta m²/max Antal personer	Bidragsberättigad Förening (kr/h)	% av privat	Privat (Kr/h)	Företag (kr/h)	% av privat
Tomtaklintskolan						
Gymnastiksal	675/450	88	40%	220	330	150%
Aulan	180 pers	184	40%	460	690	150%
Vitalisskolan						
Gymnastiksal	160/150	64	40%	160	240	150%
Skärlagsskolan						
Gymnastiksal	150/150	64	40%	160	240	150%
Kyrkskolan						
Gymnastiksal	200/150	68	40%	170	255	150%
Hedebyskolan						
Matsal	104/110	160	40%	400	600	150%
Hedebyhallen						
Hel plan	1032/800	172	40%	430	645	150%
Halv plan A	576/440	96	40%	240	360	150%
Halv plan B	456/360	76	40%	190	285	150%
Konferensrum	25 pers	Utgår uthyrningsmöjligheter saknas				
Gymnastiksal	200/150	68	40%	170	255	150%
Friidrottsarenan	hela	240	40%	600	900	150%
Gräsplan		100	40%	250	375	150%
Friidrott		140	40%	350	525	150%
Lånestahallen	1200/800	172	40%	430	645	150%
Trosa fritidsgård		152	40%	380	570	150%
Biblioteken						
Trosa stadsbibliotek	100 pers	135	40%	340	510	150%
Biblioteket Navet						
Hela lokalen	50 pers	70	40%	170	255	150%
Konferensrum	15 pers	80	40%	200	300	150%
Sockenstugan	70/100	55	40%	138	207	150%

Lokal	Max antal personer	Bidragsberättigad – barn – ideell		Privat/slutet sällskap		Företag	
		Halvdag	Heldag	Halvdag	Heldag	Halvdag	Heldag
Kvarnen		(6 timmar)		(6 timmar)		(6 timmar)	
Samlingslokalen	120 pers	380	720	950	1 800	1 430	2 700
Samlingslokalen ink. restaurang-kök	120 pers	1 380	1 720	1 950	2 800	2 430	3 700
*Utställningstaxa**		*2 300 kr/vecka*					
Folkets hus							
A-salen	450/130 pers	530	1000	1 330	2 500	2 000	3 750
A-salen ink. serveringskök	451/130 pers	1 030	1 500	1 830	3 000	2 500	4 250
B-salen	30 pers	210	400	530	1 000	810	1 500
Studierum	10 pers	60	120	160	300	254	450
** förutsätter att annan verksamhet kan pågå parallellt*							

** Städ- eller andra serviceavgifter kan tillkomma*

Avgifter Trosa Turistcenter

Administrationsavgifter

Biljettpris	**Administrationsavgift**
0-109 kr	10 kr
110-214 kr	15 kr
215-319 kr	20 kr
320-524 kr	25 kr
525 kr >	30 kr

För föreningar tas det ut en avgift på 10 kr/biljett, oavsett prisnivå.
Momsen för administrationsavgifter speglar alltid momsen på biljetten. Alltså, en momsfri biljett får en momsfri administrationsavgift. En biljett med 6 % moms får en administrationsavgift med 6 % moms. Priserna ovan är inkl. moms.

Skärgårdstrafik	**Administrationsavgift**
Bokningar	10 % av värdet på bokningen
Försäljning av biljetter	5 % per såld biljett

Priserna ovan är inkl. moms.

Avgifter för annonsering

	Avgift
Blå tåget annons	9 500 kr (Priset är inkl. 25 % moms och reklamskatt)
Banner (www.trosa.com)	8 750 kr (Priset är inkl. 25 % moms)

Rådstugan

Uthyrning	**Avgift / tillfälle**
Företag	500 kr
Förening	200 kr

Priserna är inkl. 25 % moms.

Marknader

Gäller jul/skördemarknad	**Avgift**
Plats 3x3 m	625 kr
Plats 3x3 m, förening	300 kr
El	100 kr
Marknadsstånd (Träställning, bord och markistak)	250 kr

Priserna är inkl. 25 % moms.

Stadsvandringar

	Avgift
Guidad stadsvandring för allmänheten	40 kr/person
Guidad stadsvandring för företag eller grupper	1200 kr för en timme, därefter 250 kr/påbörjad halvtimme

Priserna är inkl. 25 % moms.

Uthyrning av stugor/rum för privatpersoner

Boende	**Avgift**
Ett rum	625 kr
Stuga	1 250 kr

Priserna är inkl. 25 % moms.

Avgifter för utskrifter/kopior

	Avgift
Utskrift (per A4 sida)	2 kr
Kopia (per A4 sida)	2 kr
Fax inrikes (per A4 sida)	10 kr
Fax utrikes (per A4 sida)	20 kr

Priserna är inkl. 25 % moms.

Presentartiklar

	Avgift
Vykort	10 kr

Priserna är inkl. 25 % moms.

Kommunens nämnder och helägda bolag
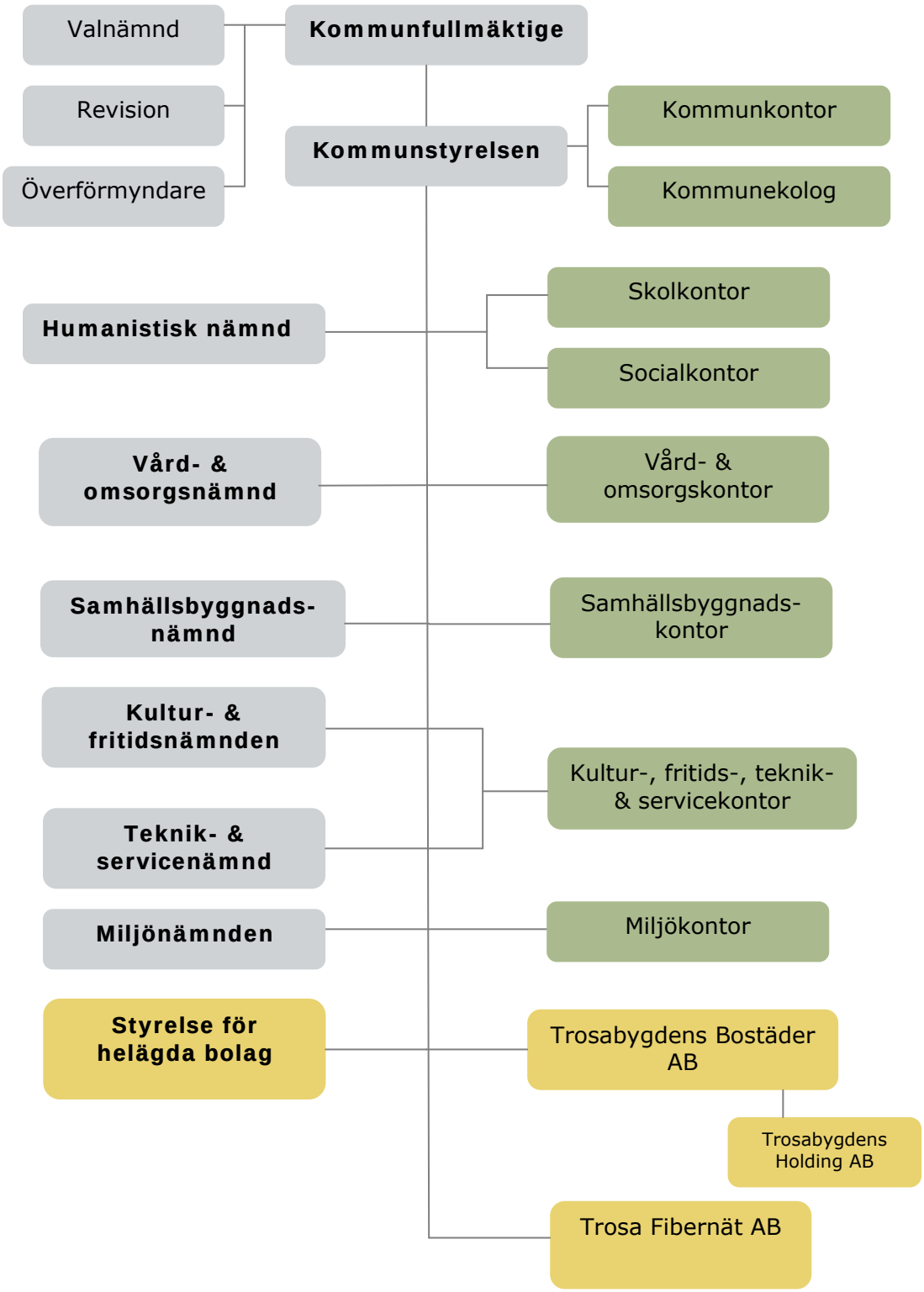
Organisation 2017